

VERBINDING KLEURT *Delft*

SAMEN MAKEN WIJ DELFT
SOCIALER, INCLUSIEVER EN GROENER

VERKIEZINGSPROGRAMMA
2026-2030

GROEN
LINKS PvdA
Delft

SPEERPUNTEN VOOR *Delft*

Betaalbaar wonen

WONEN VOOR IEDEREEN

Iedereen kan in Delft wonen, ongeacht inkomen.
We bouwen betaalbaar én eerlijk, met minstens
50% sociale huur.

WE CLAIMEN DE STRATEN TERUG

We richten samen met inwoners de straten
opnieuw in, en hebben naast veiligheid,
oog voor een leefbare, groene en koele stad.

Zorgen voor elkaar

ELKE DELFTENAAR GEZOND 100 JAAR

We investeren in preventie en een
goede leefomgeving, zodat Delftenaren
langer gezond blijven.

ARMOEDE DE STAD UIT

Met toegankelijke regelingen, eerlijke
inkomensondersteuning en gratis sport
voor mensen met lage inkomens.

IEDEREEN DOET MEE

In Delft mag, kan en moet iedereen mee kunnen
doen* en stimuleren we ondernemerschap
en participatie.

* ongeacht gender, geaardheid, beperking, leeftijd, afkomst,
geloofsovertuiging en inkomen

Groene en gezonde buurt

KLIMAATNEUTRAAL UITERLIJK IN 2050

We grijpen elke kans
om de transitie te versnellen.

STAD VAN LOOP- EN FIETSGELUK

Met logische, veilige en toegankelijke
routes, die de wijken verbinden
en ontmoeting stimuleren.

GROEN EN VERKOELING

We zorgen voor groene gebieden en
zwemplekken zodat Delft leefbaar blijft
in warme zomers, voor dier, plant en mens.

Cultuur dichtbij

CULTUUR VOOR IEDEREEN, IN ELKE WIJK

We investeren in cultuur door heel Delft,
zodat iedereen dichtbij huis
kan maken, meedoen en genieten.

VERBONDEN & SOCIALE STAD

Samen bouwen we aan een sociale, verbonden
stad. We maken gezamenlijke initiatieven over de
hele breedte mogelijk.*

* zoals reisknooppunten, buurtbibliotheken, buurttuinen,
vriendenwoningen, knarrenhofjes en andere groepswoonvormen

RINSKE WESSELS

LUJSTREKKER

Delft is een stad van veel gezichten, waar we samen werken aan een sociale, inclusieve en groene toekomst. Op vele plekken in Delft werken ondernemende mensen; van bakker tot ingenieur. In de buurthuizen en sportclubs ontmoeten jong en oud elkaar en de kinderboerderijen brengen mensen en dieren samen. In het Delftse Hout en Abswoudse Bos werken veel organisaties met een groen hart.

Langs de Schie zie je de dynamiek van de stad: grote schepen varen voorbij, en de industrie en bedrijvigheid bloeien. De ontwikkeling van de Schieoevers en Delft Campus belooft een spannende toekomst, waar werk, wonen en innovatie hand in hand gaan. En in de historische binnenstad zorgen toeristen, ondernemers en studenten van MBO, HBO en TU voor levendigheid.

Delft is een stad waar verbinding de stad kleur geeft, en waar iedereen bijdraagt aan een sociale en duurzame toekomst. Dat is precies waar GroenLinks-PvdA voor staat: een Delft waarin iedereen kan meedoen, ongeacht inkomen, achtergrond of leeftijd. De woningnood is groot, de ongelijkheid groeit en het klimaat wacht niet. Daarom kiezen wij opnieuw voor vooruitgang met lef.

In dit programma staan onze plannen voor de komende jaren. Plannen die voortbouwen op wat we samen hebben bereikt, maar ook laten zien hoe we onze stad nog eerlijker, duurzamer en menselijker kunnen maken. Delft verdient een toekomst die we samen maken. Samen geven we Delft kleur!

INHOUDSOPGAVE

SPEERPUNTEN

2

VOORWOORD

4

RUIMTE EERLIJK VERDELEN

6

RUIMTE IN BALANS

8

GOED WONEN IN DELFT

9

BETAALBAAR WONEN

10

WERKEN & ECONOMIE

11

ONTMOETEN IN DELFT

12

RECREATIE & TOERISME

13

IEDEREEN EEN EERLIJKE KANS

14

ONDERWIJS VOOR

16

GELIJKE KANSEN

16

SPORT VOOR IEDEREEN

17

CULTUUR VERGROOT KANSEN

18

CULTUUR IN DE WIJKEN

19

DIVERS & INCLUSIEF

20

ARMOEDEBESTRIJDING

21

KLIMAAT- RECHTVAARDIGHEID

22

EERLIJKE ENERGIETRANSITIE

24

PRETTIGE & GROENE OMGEVING

26

DELFT VOOR MENS EN DIER

27

HERGEBRUIK & GRONDSTOFFEN

28

BEREIKBARE & GEZONDE STAD

30

TOEGANKELIJKE &

VERKEERSVEILIGE STAD

33

EEN STAD DIE JE BLIJ MAAKT

34

GOED OPENBAAR VERVOER

35

REGIONALE BEREIKBAARHEID

36

ZORG & WELZIJN DICHTBIJ

37

PREVENTIE

39

EEN GOEDE SOCIALE BASIS

40

BENADERBARE GEMEENTE

41

LEEFBAARHEID & VEILIGHEID

42

BESTRIJDING VAN CRIMINALITEIT

44

LEEFBARE & BETROKKEN WIJK

46

EERLIJKE ECONOMIE

47

TU & BIOTECH CAMPUS

49

ONDERWIJS & TECHNIEK

50

STADSVERZORGENDE ECONOMIE

51

SEKSWERK MET ZORG

51

CIRCULAIRE ECONOMIE

52

GOED BESTUUR & STERKE ECONOMIE

53

RAAD & INWONERS

55

KRACHT VAN INWONERS

56

STAD, REGIO & DAARBUITEN

57

RAAD & COLLEGE

58

DIGITAAL & EERLIJK

59

FINANCIËN

60

COLOFON

61

RUIMTE EERLIJK VERDELEN

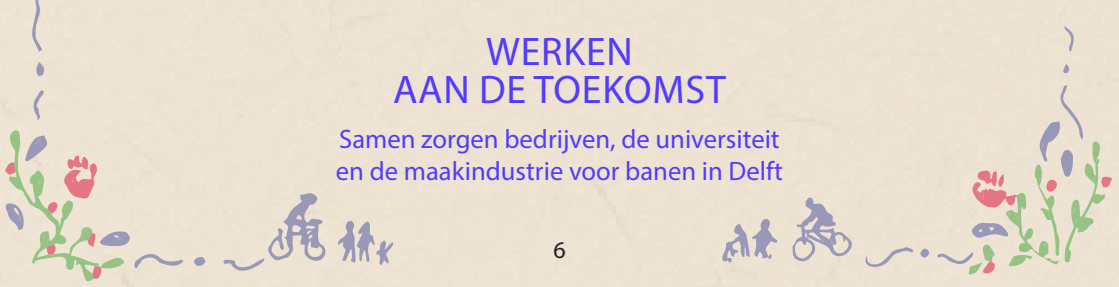

WONEN VOOR IEDEREEN

Meer groen, bomen, speelplekken en
veilige routes om te lopen en te fietsen

RUIMTE IN BALANS

De helft van alle nieuwbouwwoningen
wordt sociale huur

WERKEN AAN DE TOEKOMST

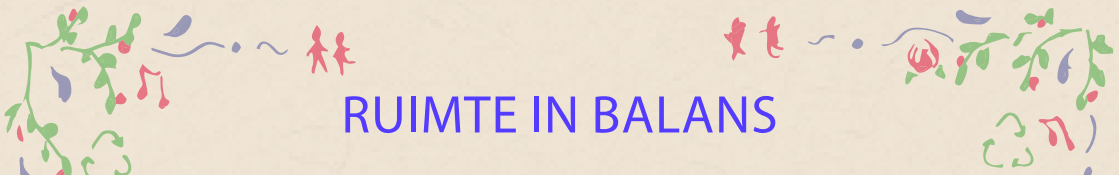
Samen zorgen bedrijven, de universiteit
en de maakindustrie voor banen in Delft

RUIMTE EERLIJK VERDELEN

Delft groeit, maar onze aarde groeit niet mee. De ruimte in onze stad is schaars, en wat we hebben moeten we eerlijk en duurzaam verdelen. Niet alles kan overal. Dit betekent dat elke vierkante meter moet bijdragen aan een stad waar mensen goed kunnen wonen, bewegen, werken en ontspannen in balans met de ruimte voor groen, rust en natuur.

GroenLinks-PvdA voorkomt dat de groei ten koste gaat van de leefbaarheid of rechtvaardigheid. In 2018 spraken we als stad af ruimte te maken voor 15.000 nieuwe woningen en 10.000 banen. Veel van die woningen zijn al gepland, maar de ruimte om te werken blijft achter. Die ambitie vraagt om scherpe keuzes: bouwen waar het echt nodig is, voor wie het nodig is, en zonder de balans met natuur en leefbaarheid te verliezen. Groei is pas waardevol als ze bijdraagt aan een eerlijke, groene stad waar iedereen een plek kan vinden.

RUIMTE IN BALANS

We gaan slimmer om met de ruimte die we hebben. We willen meer groen, bomen, speelruimte en veilige plekken om te lopen en te fietsen. Die ruimte ontstaat wanneer we minder parkeerplekken op straat hebben en de straten opnieuw inrichten. Minder ruimte voor geparkeerde auto's betekent meer ruimte voor ontmoeting, schone lucht en een gezonde leefomgeving.

We kiezen voor balans. Delft moet een stad blijven waar mensen prettig kunnen wonen, werken en samenleven, en niet blijft groeien om de groei zelf. Als innovatie hand in hand gaat met lokale kracht, profiteert de hele stad. Innovatieve bedrijven (TU/DSM) en de lokale economie versterken elkaar en leveren banen op voor onze inwoners.

Wonen is een recht. We willen graag dat Delft een betaalbare woonstad is voor studenten, starters, gezinnen en ouderen én vooral voor kwetsbare groepen. Daarom zorgen we dat de sociale huur, middenhuur en betaalbare koop bereikbaar en in balans zijn met andere woningen in de stad. Of het nu gaat om de Prinses Beatrixlaan, Schieoevers of het DSM-terrein: de keuzes die we hier maken, bepalen hoe eerlijk de ruimte in Delft verdeeld wordt.

Wij kiezen voor een sociale, duurzame en leefbare stad waarbij een eerlijke verdeling gaat boven kortetermijnwinst. Inwoners, ondernemers en organisaties willen we graag vanaf het begin bij plannen betrekken, zodat die plannen eerlijk zijn en breed gedragen worden.

WE KIEZEN MET AANDACHT VOOR DE STAD

De keuzes die we maken, maken we in samenhang. Meer woningen betekent dat ook het aantal werkplekken en het voorzieningenaanbod in de stad moet meegroeien. Dat bepaalt waar, wanneer en welke investeringen we kunnen en willen doen.

WE VERDELEN DE RUIMTE ZO EFFICIËNT MOGELIJK

Zo kijken we bij het bouwen van scholen of de sport- en cultuurvoorzieningen zijn te integreren en voor de wijk zijn te benutten. Of verminderen we het aantal parkeerplaatsen in combinatie met een reisknooppunt of (half)verdiepte parkeerplaatsen zoals dat in Nieuw Delft gebeurt.

GOED WONEN IN DELFT

We willen graag dat Delft een stad is waar iedereen betaalbaar en prettig kan wonen. Op dit moment is dat een grote uitdaging om de stad betaalbaar te houden en toegankelijk voor iedereen. Of je nu in Delft bent opgegroeid en er graag wilt blijven wonen, bent komen studeren of werken of omdat je hier een plek toegewezen krijgt. Daarom moeten er voldoende betaalbare woningen zijn én moet er voldoende doorstroom zijn tussen de verschillende soorten woningen.

WE PAKKEN DE WONINGNOOD AAN

We versnellen waar kan door slim te benutten, herbestemmen, transformeren en optoppen. In 10 jaar is de woningnood aanzienlijk teruggebracht en volgen we die in de jaarlijkse woonmonitor.

WE ZETTEN ONS IN VOOR STUDENTEN

We bouwen de komende 10 jaar 3500 studentenwoningen.

WE BOUWEN STUDENTENWONINGEN OP DE CAMPUS

In samenwerking met de TU Delft en DUWO zijn we in gesprek om meer studentenhuisvesting voor elkaar te krijgen, graag op of rond de campus. Op deze samenwerking willen we verder doorpakken. Om eenzaamheid bij studenten tegen te gaan, willen we nu vooral graag studentenhuizen met collectieve ruimtes bijbouwen.

WE ZETTEN IN OP MEER SAMENWONEN

De Delftse hospita-regeling is een goede vorm om huisvesting voor studenten te vergroten en de bestaande ruimte in onze stad goed te benutten. In de aankomende periode willen we werken aan betere bekendheid en toegankelijkheid van deze regeling.

WE WILLEN MEER COLLECTIEF WONEN

We zetten in op collectieve woonvormen in alle segmenten. Knarrenhofjes, onafhankelijke studentenwoningen en woongroepen betekenen een efficiënt gebruik van de schaarse ruimte en dragen daarnaast bij aan de draagkracht en leefbaarheid van de stad en het verminderen eenzaamheid.

WE ZETTEN ONS IN VOOR OUDEREN

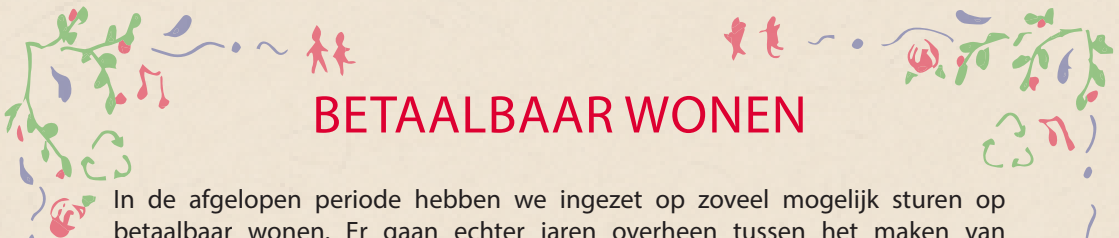
Voor ouderen behouden we de seniorenmakelaar voor advies en begeleiding, waardoor we de doorstroom kunnen bevorderen. Daarnaast zetten we ons in voor knarrenhofjes en levensloopbestendige woningen.

WE ZETTEN ONS IN VOOR DAKLOZEN

In Delft krijgt iedereen die dakloos raakt een plek om te slapen en de kans om weer verder te bouwen aan een eigen leven. Dat kan via de maatschappelijke opvang, met doorstroom naar een vaste woning of direct via Housing First. We willen dat deze aanpak verder wordt uitgebreid en dat er meer sociale huurwoningen bijkomen.

WE ZETTEN ONS IN VOOR KWETSBARE GROEPEN

We blijven ons hard maken voor huisvesting voor kwetsbare groepen in Delft, dat doen we samen met de regiogemeenten. We zetten in op goede huisvesting voor dak- en thuislozen, want huisvesting is een mensenrecht. We onderzoeken slimme toewijzing en voldoende huizen voor urgentieverklaringen.

BETAALBAAR WONEN

In de afgelopen periode hebben we ingezet op zoveel mogelijk sturen op betaalbaar wonen. Er gaan echter jaren overheen tussen het maken van afspraken in de woonvisie en stedelijke ontwikkeling tot de daadwerkelijke bouw. Daarnaast hebben we ook meer gestuurd op het mengen van diverse woningen in de verschillende wijken, omdat we de groei vooral moeten opvangen met verdichten, het bouwen in bestaand bewoond gebied.

WE ZETTEN ONS IN VOOR LAGE INKOMENS

We bouwen de komende 10 jaar 5000 sociale huurwoningen. Meer dan de helft van de inwoners van Delft heeft daar qua inkomen immers recht op.

WE MAKEN WONINGEN BETAALBAAR

De helft van de sociale nieuwbouw maken we extra betaalbaar voor mensen met de laagste inkomens. De woningnood levert onder hen de grootste problemen op.

WE STUREN OP MEER BETAALBARE HUIZEN

Er zitten meer dure woningen in de bouwplannen dan er vraag naar is. Met geld van de rijksoverheid stellen we die plannen bij naar meer betaalbare huizen voor lage en middeninkomens.

WE BLIJVEN ZOEKEN NAAR MEER BETAALBAARHEID

Om meer grip te krijgen op de betaalbaarheid van de woningen en bedrijfsruimte onderzoeken we de mogelijkheden om actief het grondbeleid en erpachtinstrumenten in te zetten.

WE WILLEN HUURDERS GOED BESCHERMEN

We blijven inzetten op initiatieven om te zorgen dat huurders misstanden, zoals schimmel, hittestress en onderhoud gemakkelijk en duidelijk kunnen melden zodat deze problemen zijn op te lossen.

WE ZETTEN ONS IN VOOR URGENTEN EN VLUCHTELINGEN

We kopen als nodig woningen met de woningbouwcorporaties aan bij voorkeur in buurten met overwegend dure woningen om mensen met een urgentie en erkende vluchtelingen sneller een plek te kunnen geven.

WE VANGEN ERKENDE VLUCHTELINGEN OP

Mensen die vluchten voor oorlog en geweld mogen een plek vinden in onze samenleving. In het ideale geval zouden wij de opvang van erkende vluchtelingen op alle mogelijke manieren in de samenleving integreren. Vanuit de urgentie om (erkende) vluchtelingen op te vangen in alle gemeenten zoeken we binnen de beperkte ruimte om hen te huisvesten en te integreren in onze samenleving.

WE VERDELEN KWETSBARE GROEPEN OVER DE STAD

Bij de huisvesting van kwetsbare groepen houden we rekening met de draagkracht van buurten, zodat niet steeds dezelfde wijken onevenredig veel opvang en begeleiding dragen. Kwetsbare buurten zijn vaak ook de plekken waar al veel kwetsbare groepen wonen.

WERKEN & ECONOMIE

De Delftse economie draait steeds meer om kennis en innovatie, maar we mogen de basis niet vergeten. Van creatieve makers en lokale ondernemers tot de TU-campus en de maakindustrie: allemaal hebben ze ruimte nodig om te groeien en samen de stad sterker te maken. Want onze maakindustrie en technische vernieuwingen zijn onmisbaar voor een duurzame en eerlijke toekomst.

Delft kan voor Nederland een belangrijke schakel zijn bij het aanpakken van grote uitdagingen die op ons afkomen met de TU Delft, DSM en het brede palet aan mkb in onze stad. Het Innovatiedistrict Delft verbindt de campus, het Schieoevers-gebied en de ontwikkelingen op het DSM-terrein en biedt kansen om deze schakel te versterken en het aantal banen voor Delftenaren en de regio te vergroten.

WE ZETTEN IN OP INNOVATIEVE ECONOMIE

Met het Innovatiedistrict Delft hebben we een start gemaakt om innovatieve startups, bedrijven, nieuwe ontwikkelingen, onderwijs en de overheid beter aan elkaar te verknopen. Dit is de start van een verder te ontwikkelen initiatief waarbij we blijven inzetten op het stimuleren van maatschappelijke transities (energie, gezondheid, circulair) in dit gebied.

WE VERSTERKEN DE LOKALE ECONOMIE

In de Delftse buurten zorgen we voor betaalbare ruimtes voor startende ondernemers en ondernemers die de lokale economie versterken. Hierdoor verlagen we de drempel om te ondernemen en verhogen we de kans op levendige wijken met veel mogelijkheid tot ontmoeting.

ONTMOETEN IN DELFT

Plekken zoals sportveldjes en culturele ruimtes zijn er in delen van de stad te weinig. Delft verdient voorzieningen die voor alle wijken toegankelijk zijn. Want een stad groeit met meer woningen, maar ook met plekken waar mensen elkaar ontmoeten, ontwikkelen en ontspannen.

Binnen de gemeente Delft werken we met stedelijk programmeren. Vanuit dit perspectief blijven we sturen op wijken en buurten met een goed voorzieningenniveau waar mensen elkaar graag ontmoeten.

WE VERSPREIDEN VOORZIENINGEN

We vinden het belangrijk dat voorzieningen eerlijk zijn verspreid over alle wijken: zorg, jeugd, sport, cultuur, onderwijs en ontmoeting.

WE VERSTERKEN SOCIALE PLEKKEN

We zetten sterker in op sociaal erfgoed: buurthuizen, geloofsgemeenschappen en ontmoetingsplekken spelen een belangrijke rol in de leefbaarheid van onze stad.

WE COMBINEREN FUNCTIES IN GEBOUWEN

Daar waar we nieuwe gebieden ontwikkelen, sturen we op het combineren van functies, zoals maatschappelijke organisaties op de begane grond (de plint), wonen erboven.

WE STUREN OP BETAALBAARHEID

We maken afspraken met organisaties zodat gebouwen voor belangrijke functies zoals zorg, cultuur en kinderopvang ook op de lange termijn betaalbaar blijven.

RECREATIE & TOERISME

Delft heeft een prachtig historisch centrum en daar zijn veel mensen buiten onze stads- en landsgrenzen ook al lang achter. Toerisme draagt bij aan levendigheid, aantrekkelijkheid en de Delftse economie. We kiezen voor duurzaam en lokaal toerisme en zoeken naar balans: aantrekkelijk zijn voor de buitenlandse én regionale toerist, maar ook een leefbare stad blijven voor de Delftenaar.

WE STIMULEREN DUURZAAM EN LOKAAL TOERISME

We zetten in op duurzaam lokaal en regionaal toerisme in balans met de leefbaarheid van de stad. We willen vooral dagjesmensen en mensen die een weekend naar Delft komen stimuleren, zij zijn belangrijk voor de Delftse ondernemers. Indien nodig nemen we maatregelen om een verblijf in Delft zo betaalbaar mogelijk te houden, door bijvoorbeeld kritisch te kijken naar de toeristenbelasting.

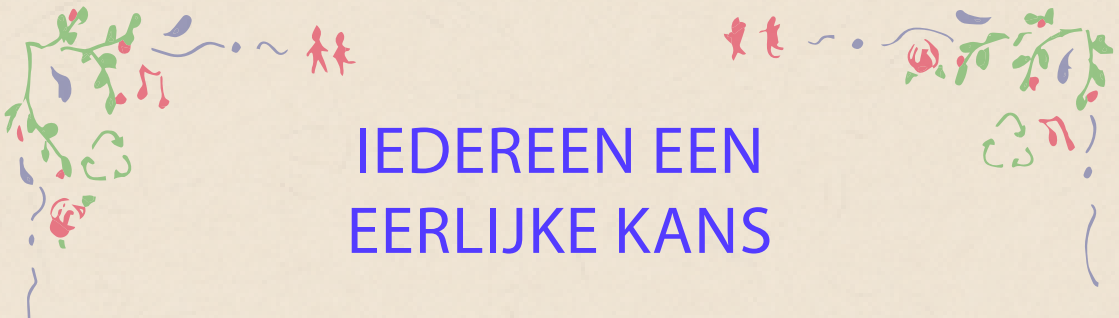
WE VERSPREIDEN TOERISME OVER DE STAD

Naast de historische binnenstad heeft Delft de toerist in de toekomst ook inspiratie te bieden zoals innovatieve ontwikkelingen, bijvoorbeeld biotechnologie en quantumtechnologie. Tegelijk willen we ook ruimte om te ontspannen in het groen door de verbeterde groene netwerken. Door toeristen te verspreiden houden we de stad leefbaar en aantrekkelijk.

WE GAAN GOED OM MET ONZE SCHAARSE RUIMTE

Zeker voor onze binnenstad is het nodig om deze nog verder in samenhang te ontwikkelen, voor de inwoner, de ondernemer en de toerist. Daarbij gaan we zorgvuldig om met de schaarse ruimte. Van voetgangersvriendelijke en fietsbare binnenstad, tot het waarborgen van een divers winkelaanbod en horeca en van het vergroenen van de binnenstad tot een fijne woonomgeving.

IEDEREEN EEN EERLIJKE KANS

SPORTEN GRATIS

Sporten gratis voor lage inkomens
(tot 130% van de bijstandsnorm)

ÉÉN HELDER MAANDBUDGET

In plaats van losse armoederegelingen
één helder maandbudget

ZOMERSE ZWEMPLEKKEN

Bijvoorbeeld in de Schie of
op het vrijkomende DSM-terrein

IEDEREEN EEN EERLIJKE KANS

In Delft ken je je buren en kijken we naar elkaar om. Iedereen heeft toegang tot goed onderwijs, laagdrempelige cultuur en betaalbare sport. Delftenaren hebben dichtbij huis goede voorzieningen en kunnen doen wat ze leuk vinden. Je woonwijk, afkomst of inkomen maken daarbij niet uit. Het gaat niet om waar je vandaan komt, maar waar je naartoe wilt. Goed voor de mensen = goed voor de stad.

GroenLinks-PvdA wil dat iedereen in Delft kan meedoen. Daarom investeren we in kansen voor hen die ze nodig hebben, zodat iedereen een steentje kan bijdragen.

We blijven ons inzetten voor goed en toegankelijk onderwijs voor iedereen, betaalbare sport en cultuur, ruimte in iedere wijk om dingen te doen, en het bestrijden van armoede en eenzaamheid.

Daarom hebben we de afgelopen jaren bijvoorbeeld al gezorgd dat kinderen en volwassenen met een laag inkomen via het Jeugdfonds en Volwassenenfonds Sport & Cultuur ondersteuning krijgen. We zorgen dat artiesten in de cultuursector een eerlijke prijs krijgen (Fair Pay), hebben plannen gemaakt om scholen te renoveren en te verduurzamen, en boden eind 2022, tegen de landelijke trend in, ook studenten een energietoeslag.

ONDERWIJS VOOR GELIJKE KANSSEN

Een gelijkwaardige samenleving begint op school. Daar leren kinderen en jongeren met, van en over elkaar. Daarom is GroenLinks-PvdA voorstander van gemengde wijken en gemengde scholen, zodat wederzijds respect ontstaat in klaslokalen en op schoolpleinen en discriminatie geen kans krijgt. Ook kunnen kinderen zo in hun eigen buurt met buurtgenoten naar school gaan en voorkomen we al te grote verschillen tussen scholen. In Delft gaat dat gelukkig goed, maar zolang we niet in die ideaalwereld leven, is er werk aan de winkel om iedere Delftenaar dezelfde kansen mee te geven.

We hebben daar de afgelopen periode al aan gewerkt door in Delft-West te starten met het programma Rijke Leerdag. Zoals de naam al laat zien, verrijkt dat de schooldag van kinderen door ieder kind op iedere basisschool de mogelijkheid te geven om na schooltijd muziek te maken, extra leerzame cursussen te volgen of talloze andere leuke en leerzame dingen te doen. Fijn voor de Delftse kinderen, goed voor Delft en wel zo eerlijk dat ieder kind die kans krijgt. Ook hebben we afgelopen jaren plannen gemaakt om basisscholen te moderniseren en te verduurzamen. Tot slot hebben we het onderwijs voor nieuwe Nederlanders/Delftenaren goed geregeld via de Internationale Schakelklas.

WE BLIJVEN KANSSEN BIEDEN AAN KINDEREN

We maken de financiering van de Rijke Leerdag structureel, zodat het ook voor toekomstige generaties behouden blijft. We onderzoeken of we het concept Rijke Leerdag kunnen uitbreiden naar andere (kwetsbare) wijken, zodat nog meer Delftse kinderen ervan kunnen profiteren.

WE WILLEN FIJNE EN DUURZAME SCHOLEN

We moderniseren schoolgebouwen waar dat nodig is. Zodat ieder kind zich in een gezonde omgeving kan ontwikkelen. Dat vergt een flinke investering, maar levert ook veel op door betere isolatie en tevreden leraren en leerlingen. We zien graag dat deze plannen samen met de scholen worden uitgewerkt.

WE VERDELEN KINDEREN EERLIJK OVER SCHOLEN

We voeren een centraal aanmeldpunt in voor basisscholen, als blijkt dat dat helpt om diverse en toegankelijke scholen te verzekeren.

SPORT VOOR IEDEREEN

Een actief leven is voor iedereen gezonder. Daarom moet Delft volgens GroenLinks-PvdA uitnodigen tot wandelen, spelen, sporten en bewegen. Sport is ook een belangrijk onderdeel van opgroeien. Gelukkig is er al veel ruimte voor beweging in Delft, daarom willen wij wat er is beter benutten.

De ruimte in Delft is namelijk schaars en we krijgen per sporter minder geld van de rijksoverheid dan andere gemeenten, omdat ook Delfgauw en Den Hoorn in Delft komen sporten. Ondanks dat zijn we afgelopen vier jaar aan de hand van een Sportvisie en Investeringsagenda sportaccommodaties aan de slag gegaan om de Delftse sportvoorzieningen waar nodig op niveau te brengen.

We willen graag kijken hoe de gemeente de samenwerking tussen sportverenigingen en bedrijven kan stimuleren, zodat sportverenigingen meer kunnen doen. Daarmee kunnen we sport in Delft ook betaalbaar en toegankelijk houden.

WE MAKEN SPORT GRATIS VOOR LAGE INKOMENS

Om te blijven voorkomen dat de mogelijkheid om te sporten afhangt van het inkomen, maken we sport gratis voor lage inkomens (tot 130% van de bijstandsnorm).

WE ZORGEN VOOR MULTIFUNCTIONELE SPORTPLEKKEN

We willen meer diversiteit in de speel- en sportruimtes in Delft en inclusie binnen de sportcultuur, zoals kwesties rondom gender of geaardheid. Daarbij steunen we initiatieven zoals lhbtqia+-sportclubs. Wat diverse sportruimte betreft denken we aan plek voor sporten als basketbal, buitensportscholen en parkour.

WE WILLEN DAT MEER MENSEN EEN ZWEMDIPLOMA HALEN

Het aantal kinderen met een zwemdiploma neemt af in Nederland. Terwijl het fysiek en voor ieders veiligheid wel goed is om te kunnen zwemmen. We zetten in op meer zwemdiploma's: scholen waar we denken dat het nodig is, krijgen schoolzwemmen aangeboden of aparte zwemles voor bepaalde kinderen.

WE ZETTEN IN OP MEER NATUURLIJKE ZWEMPLEKKEN

Door blauwalg in de Delftse Hout is buiten zwemmen in de Grote Plas in de meeste zomers niet mogelijk. Terwijl buiten zwemmen juist veel mensen aan het bewegen krijgt. Bovendien zwemmen veel mensen nu al op onveilige plekken in de Schie. Wij vinden daarom dat de gemeente moet zoeken naar een nieuw alternatief, bijvoorbeeld door een stuk van de Zuidkolk of het DSM-oostterrein veilig te maken voor zwemmers, of zwemmen in de Schie 's zomers geheel toe te staan. In de provincie zet GroenLinks-PvdA zich hier ook voor in, zodat tijdens warme zomers recreatie voorrang krijgt op scheepvaart in de Schie.

WE ZORGEN VOOR INCLUSIEVE SPORT

We stimuleren en maken het voor sportorganisaties mogelijk om lhbtqia+ inclusie in de sport te bevorderen.

CULTUUR VERGROOT KANSEN

Cultuur is een middel om je creatief te uiten, te verrijken, om even weg te komen van het dagelijkse, om je te laten informeren, om te genieten en bovenal om te verbinden. Cultuur is het bindmiddel van de samenleving; het brengt mensen bij elkaar.

Cultuur is ook dé manier om Delft gelijkwaardiger te maken en kansen te bieden aan kinderen voor wie dat niet zo vanzelfsprekend is. Initiatieven als de Rijke Leerdag en de Buurtfabriek geven juist die kinderen de mogelijkheid om muziekinstrumenten te bespelen, te zingen, toneel te spelen, te DJ'en, schilderen, tekenen, etc.

WE INVESTEREN IN CULTUUR

Zodat alle Delftenaren dichtbij huis cultuur kunnen maken en we nog meer kinderen kansen geven die ze verdienen. Zo maken we Delft eerlijker en socialer.

WE ZORGEN VOOR CULTUURORGANISATIES

Voor programmering van Delftse cultuurorganisaties blijven we ons inspannen om de financiering structureler in te kunnen richten, waardoor organisaties op korte- en langere termijn hun bijdrage aan onze stad kunnen leveren. Daarbij stimuleren we een goede samenwerking in het netwerk en maken we dit waar nodig mogelijk.

WE VERSTERKEN UITWISSELING VAN GOEDE INITIATIEVEN

Zodat er tussen wijken meer contact plaatsvindt. Dit doen we samen met partners in de stad zoals het Cultuurhuis Delft of Omroep Delft.

CULTUUR IN DE WIJKEN

Cultuur is ontzettend belangrijk in deze tijd waarin de verschillen in de samenleving groter worden, veel mensen voor zichzelf kiezen en eenzaamheid toeneemt. Extra belangrijk is het in de kwetsbare wijken.

In de afgelopen periode hebben we ingezet om meer cultuur naar de wijken te halen met bijvoorbeeld DelftsPeil, de Mooi Weer Spelen, VAK en DOK.

In de aankomende periode willen we ons verder inzetten om juist in wijken als Buitenhof, Tanthof en de Wippolder meer ruimte te bieden om cultuur te maken en te beleven.

WE WILLEN MEER CULTUUR IN DE WIJKEN

In elke wijk zorgen we voor ruimte voor cultuur. Bijvoorbeeld door dit te integreren in schoolgebouwen of met andere sociaal-maatschappelijke functies. We bouwen het Integraal Huisvestingsplan Cultuur (totaalplan voor cultuur in Delft) verder uit zodat we hier goed op te kunnen blijven sturen.

WE MAKEN EEN GROTERE BIEB IN TANTHOF

We staan achter het plan om de nieuwe bibliotheek in Tanthof te laten uitgroeien tot iets waar heel Tanthof komt en iets aan heeft. Een multifunctionele plek van, voor en door de wijk en in samenwerking met relevante partners in de wijk, zoals de scholen.

WE MAKEN PLEK VOOR DE BUURTFABRIEK

We willen de Buurtfabriek in Buitenhof een permanente plek geven in onze stad. Op termijn willen we het concept bovendien graag uitbreiden naar andere wijken.

WE WILLEN EEN NIEUW THEATER DE VESTE

Op termijn een nieuw Theater de Veste dat past bij de grootte van onze stad. We willen dat het een toekomstgericht theater is met een cultureel en multifunctioneel hart, geïnspireerd op het Forum in Groningen. Daarvoor gaan we een spaarplan opstellen en een locatie kiezen die aantrekkelijk is voor de stad en voor bezoekers. We houden daarvoor vast aan de huidige eisen van minimaal achthonderd zitplaatsen en een tweede, platte zaal, geschikt voor bijvoorbeeld popconcerten.

DIVERS & INCLUSIEF

We streven naar een gelijkwaardige samenleving. Dat wil zeggen dat iedereen dezelfde kansen en mogelijkheden krijgt en niemand wordt buitengesloten. Dit doen we door te zorgen voor Delftse scholen van goede kwaliteit, door sport en cultuur breed toegankelijk te houden en meer ruimte te maken voor culturele ontwikkeling bij kinderen. Zo is Delft voor iedereen fijn.

Maar om Delft zo'n fijne stad te houden, is er meer nodig dan onderwijs, sport en cultuur alleen. Daarvoor moet het voor iedereen in het dagelijks leven fijn zijn, ondanks iemands afkomst, huidskleur, gender, leeftijd, beperking, geloof, inkomen of sociale klasse.

WE GAAN DISCRIMINATIE EN RACISME TEGEN

We vinden dat de gemeente aandacht moet blijven houden voor alle vormen van discriminatie en racisme. Waar nodig spreekt de gemeente partijen in de stad aan. Van sportclubs tot nachtclubs.

WE ZETTEN IN OP EEN INCLUSIEAGENDA VOOR DELFT

We blijven in gesprek met gemarginaliseerde groepen en hun vertegenwoordigers, zoals de lhbtq+ gemeenschap en islamitische organisaties. Zo vangen we tijdig signalen op en kan de gemeente hun veiligheid garanderen. De Delftse Inclusieagenda is een goed actieplan voor een samenleving zonder uitsluiting, dat we daarom willen doorzetten.

WE ZETTEN ONS IN VOOR VLUCHTELINGEN

Wij willen dat de gemeente zich blijft openstellen voor vluchtelingen en minderjarige vluchtelingen in naleving van de spreidingswet en conform de Regeling Opvang. Wij blijven ons inzetten voor goede opvang en willen vluchtelingen zich echt welkom en veilig laten voelen in onze stad, door ze toegang te geven tot extra taalles, vrijwilligerswerk en (lokaal en tijdelijk) werk.

WE STEUNEN MAATSCHAPPELIJKE ONDERNEMERS

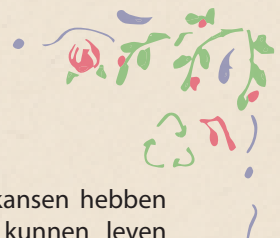
We willen ondernemers ondersteunen die maatschappelijk bewust willen ondernemen, zoals PEP dat in Den Haag doet. Zo bouwen we samen met deze ondernemers aan een inclusiever Delft. Dat iedereen daar beter van wordt, laat KopieKoffie, een koffie- en werkplek in Buitenhof waar ontmoeting en talentontwikkeling voorop staat, perfect zien.

WE GEVEN AANDACHT AAN HET SLAVERNIJVERLEDEN

Op initiatief van een groep Delftenaren en met steun van de meerderheid in de gemeenteraad, wordt sinds 2023 jaarlijks de Verbindingsweek georganiseerd in Delft, om het slavernijverleden te herdenken. Daar zijn wij blij mee en dit initiatief ondersteunen we van harte.

WE WILLEN EEN DIVERSE GEMEENTELIJKE ORGANISATIE

De gemeente heeft een voorbeeldrol in inclusie, gelijkwaardigheid en diversiteit. We willen daarom een gemeente die stevig is geworteld in de stad en haar inwoners goed kent, die dichtbij de mensen is en proactief in verbinding staat met alle Delftenaren. De diversiteit in de organisatie moet naar buiten ook herkenbaar zijn en inclusiviteitsdoelen binnen de organisatie moeten concreet worden uitgewerkt en toegepast in de praktijk.

ARMOEDEBESTRIJDING

Voor een gelijke samenleving, waarin alle Delftenaren gelijke kansen hebben en volwaardig mee kunnen doen, moet iedereen in Delft kunnen leven zonder voortdurende geldzorgen. Daarom maken we het armoedebeleid eenvoudiger en menselijker: minder papierwerk, meer vertrouwen en een vast bedrag dat mensen daadwerkelijk helpt. Tegelijk zorgen we dat inwoners die recht hebben op toeslagen of regelingen die niet mislopen; de gemeente wacht niet af, maar zoekt actief contact.

WE WILLEN ÉÉN HELDER MAANDBUDGET

We vervangen losse regelingen door één helder maandbudget waarmee inwoners vrij kunnen bepalen hoe ze hun deelname aan de samenleving betalen.

WE ZORGEN VOOR TOEGANKELIJKE AANVRAGEN

We maken aanvragen eenvoudig, laagdrempelig en zorgen voor persoonlijke ondersteuning zonder ingewikkelde bonnetjes of bewijsstukken.

WE STUREN OP EEN ACTIEVE GEMEENTE

We gaan actief op zoek naar mensen die recht hebben op toeslagen of regelingen, door samen te werken met scholen, verenigingen, welzijnsorganisaties, buurt-sportcoaches, vrijwilligers en door wijkgericht te werken.

WE ONDERSTEUNEN BIJ KLEINE TEGENSLAGEN

We bieden extra ondersteuning bij onverwachte hoge kosten, zodat kleine tegenslagen niet leiden tot grote problemen.

WE GEBRUIKEN DE ERVARING EN KENNIS VAN DE STAD

We evalueren samen met inwoners regelmatig of de regelingen aansluiten bij de praktijk, en passen ze zo nodig aan.

WE WILLEN DAT DE GEMEENTE LIEF IS

We voeren het recht in om menselijke fouten te maken, zodat een vergissing of klein foutje niet direct leidt tot onredelijk grote problemen.

KLIMAAT- RECHTVAARDIGHEID

MEER GROEN

Voor recreatie, natuur, dieren,
verkoeling en wateropvang

HULP BIJ VERDUURZAMING

Met kennis en subsidie voor inwoners,
woningcorporaties en bedrijven in Delft

SLIM OMGAAN MET GRONDSTOFFEN

Meer hergebruik
en hoogwaardige recycling

KLIMAAT- RECHTVAARDIGHEID

De CO₂-uitstoot van met name fossiele brandstof veroorzaakt een klimaatcrisis. Het klimaat verandert sneller en wereldwijd ondervindt iedereen hiervan de gevolgen.

Ook in Delft merken we de veranderingen: warmere en drogere zomers die tot hittegolven en watertekorten leiden, hevige regenbuien die voor wateroverlast zorgen en een verslechtering van lucht- en waterkwaliteit die de gezondheid aantast. Daar komt bij dat de energiekosten de afgelopen jaren sterk zijn gestegen. Niet iedereen kan die lasten dragen, terwijl juist de mensen die het minst hebben vaak het hardst worden geraakt door een slecht binnenklimaat of hoge energierekening.

Voor ons is klimaatrechtvaardigheid daarom leidend. We willen dat iedereen kan meedoen met de verduurzaming van Delft. Een schonere, groenere en fijnere stad moet ten goede komen aan alle Delftenaren. Hierbij willen we plannen vanuit de stad kracht bij zetten en door de gemeente laten ondersteunen.

EERLIJKE ENERGIETRANSITIE

De energietransitie is noodzakelijk om de klimaatcrisis aan te pakken. Ons doel is dat Delft in 2050 klimaatneutraal en aardgasvrij is. Wij zien 2050 als deadline. Waar mogelijk versnellen we de uitvoering van verduurzamingsplannen. Dat bereiken we door ons energieverbruik samen te verminderen, slimmer met energie om te gaan en die energie duurzaam en zoveel mogelijk lokaal op te wekken, bijvoorbeeld via zonnepanelen voor elektriciteit en het warmtenet voor duurzame verwarming.

WE ZETTEN IN OP COLLECTIEVE KLIMAATMAATREGELEN

We zijn een groot voorstander van gezamenlijke oplossingen zoals warmtenetten, lokaal opgewekte energie en energiecoöperaties. Waarbij we sturen op zo veel mogelijk en minstens 50% lokaal eigendom. Ons belangrijkste uitgangspunt is dat deze oplossingen betaalbaar moeten zijn en bereikbaar blijven voor Delftenaren. Hierdoor kan iedereen delen in de voordelen.

WE ISOLEREN WONINGEN

Met behulp van het nationaal isolatieprogramma worden in Delft de slechtst geïsoleerde woningen aangepakt. Zo pakken we woningen aan van de inwoners die het meest geholpen zijn bij het verlagen van hun energierekening en het verhogen van het wooncomfort.

WE BIEDEN ENERGIEZUINIGE APPARATEN AAN

We blijven inzetten op het aanbieden van waardebonnen voor energiezuinige apparaten. Zo helpen we mensen met een kleine portemonnee, zodat ook zij profiteren van een lagere energierekening.

VERDUURZAMING

De afgelopen jaren zijn stappen gezet, zoals het verduurzamen van woningen en het starten van inwonersinitiatieven. Maar vooral in wijken met energiearmoede moet het tempo omhoog. Een lagere energierekening en het halen van klimaatdoelen gaan daarbij hand in hand, met energiecoöperaties en warmtenetten waarin inwoners zeggenschap hebben.

Duurzaamheid gaat voor ons verder dan energie: we bouwen aan een rechtvaardige, veerkrachtige stad met sterke gemeenschappen, een gezonde leefomgeving en een lokale economie waar iedereen van profiteert.

WE ADVISEREN OVER VERDUURZAMING

Het is belangrijk dat inwoners van Delft op een laagdrempelige en toegankelijke manier advies kunnen krijgen over het verduurzamen van hun woning. Daarom willen we ook de komende periode blijven investeren in 015 Duurzaam, een inwonersorganisatie die dicht bij de inwoners werkt aan een duurzaam en toekomstbestendig Delft.

WE GEVEN HUURDERS EEN LAGERE ENERGIEREKENING

We ondersteunen huurders die hun woning willen verduurzamen met een lagere energierekening als gevolg, waarbij we zorgen dat de rechten van huurders niet worden geschaad.

WE STEUNEN ONDERNEMERS MET VERDUURZAMING

We ondersteunen we ondernemers om hun winkels en bedrijven te verduurzamen.

WE INFORMEREN INWONERS OVER DUURZAME PLANNEN

We houden inwoners actief op de hoogte van plannen voor verduurzaming. Zo weten zij wat er speelt, kunnen ze meedoen aan gezamenlijke initiatieven en zich laten inspireren door andere plannen.

PRETTIGE & GROENE OMGEVING

Langere periodes van droogte, heviger buien en grotere temperatuurverschillen: het klimaat is aan het veranderen. Ook in Delft merken we daar geregeld wat van: bomen en planten sterven door een gebrek aan water, wateroverlast in woningen en er zijn onaangenaam warme periodes.. Inwoners met een lager inkomen voelen de gevolgen hiervan het meest.

De afgelopen vier jaar is er veel bijgebouwd in Delft en toch hebben we ervoor gezorgd dat Delft groener is geworden. Dat beleid zetten we door. De komende jaren maken we Delft nog groener en een prettigere plek om te wonen. Groen draagt op veel manieren bij aan een goede leefomgeving. Inwoners kunnen in groen recreëren, het verlaagt de omgevingstemperatuur en het biedt een leefomgeving aan dieren. We zorgen voor ecologisch beheer van onze parken en bermen om daarmee de biodiversiteit en de leefbaarheid te verbeteren. Dat doen we door zoveel mogelijk mét de natuur te gaan werken in plaats van ons tegen overlast te beschermen.

WE VERGROENEN DE STAD

We gaan verder met de vergroening van de stad. Waar er woningen bij komen, zorgen we ook voor meer groen. Dat doen we door grote projecten zoals onze 'groene linten langs de Schie' en de vergroening van de Prinses Beatrixlaan.

WE VERGROENEN DE STRATEN

Te veel straten in Delft zijn nog niet groen genoeg. We zetten het 100-strateninitiatief voort en ondersteunen inwoners die de openbare ruimte willen vergroenen.

WE HELPEN MET VERGROENING

Op kleinere schaal stimuleren we vergroening bij inwoners thuis. We ondersteunen initiatieven zoals De Klimaatmaat, die inwoners informeert en helpt bij het goed aanleggen van groen.

WE VERGROENEN SAMEN

We betrekken inwoners actief bij buurtplannen, met aandacht voor vergroening en verduurzaming bij herinrichting en onderhoud.

WE WILLEN GOED GROEN VOOR IEDEREEN

We gebruiken de 3-30-300 regel als inspiratie: drie bomen zichtbaar vanuit elk raam, 30% bladerdek in de stad en binnen 300 meter een park of plantsoen.

WE ZORGEN VOOR VERKOELING

We investeren extra in verkoeling in de warmste wijken van Delft, bijvoorbeeld door het stimuleren van buitenzonwering bij nieuwe én oudere woningen.

WE ZETTEN IN OP BETERE RECREATIEPLEKKEN

We verbeteren en breiden recreatieplekken in en rond de stad uit. We zorgen ook dat deze plekken beter toegankelijk worden voor mensen met een beperking.

WE WILLEN SCHONER WATER OM IN TE ZWEMMEN

De waterkwaliteit in en rond Delft is nog vaak onvoldoende om veilig te zwemmen. Daarom werken we samen met het waterschap, ondernemers en het Rijk aan een schoner watersysteem.

DELFT VOOR MENS EN DIER

Delft is er niet alleen voor mensen, maar ook voor dieren, planten en alles wat leeft. We delen onze stad met vleermuizen, egels, vogels en insecten en willen dat ook zij hier een veilige plek hebben. Daarom investeren we in groen van hoge kwaliteit, dat niet alleen mooi is, maar ook bijdraagt aan biodiversiteit en verkoeling.

WE ZETTEN ONS IN VOOR BIODIVERSITEIT

We investeren in groen van hoge kwaliteit: bomen, struiken en parken die mooi zijn en bijdragen aan biodiversiteit, verkoeling en een gezonde leefomgeving. We versterken en beschermen het groen wat er al is.

WE ZETTEN ONS IN VOOR GROEN & NATUUR

We onderhouden het groen op een manier die de natuur versterkt en waardoor we een biodiversere stad worden: minder maaien, geen gif, meer bloeiende planten en ruimte voor vogels, insecten en kleine dieren.

WE ZETTEN ONS IN VOOR WILDOPVANG

Delft ondersteunt de wildopvang in de regio en geeft dieren in nood de zorg die ze verdienen. We zorgen voor goede samenwerking tussen gemeente, hulpdiensten en vrijwilligers.

WE ZETTEN ONS IN VOOR VLEERMUIZEN

We beschermen in het bijzonder vleermuizen bij renovaties en nieuwbouw, en zorgen dat er voldoende verblijfplaatsen zijn in gebouwen, bomen en groene zones.

WE ZETTEN ONS IN VOOR INSECTEN

We maken Delft vriendelijker voor bijen, vlinders en andere insecten, met bloemrijke bermen, gevelgroen en insectenhôtels in elke wijk.

WE ZETTEN ONS IN VOOR ECOSYSTEMEN

We pakken invasieve soorten aan op een zorgvuldige en diervriendelijke manier, zodat inheemse soorten en ecosystemen beter beschermd worden.

WE ZETTEN ONS IN VOOR DIERVRIENDELIJKE OPLOSSINGEN

We gaan overlast door plaagdieren tegen, door goede voorlichting, duidelijke regels en diervriendelijke oplossingen.

WE ZETTEN ONS IN VOOR DIERVRIENDELIJKE ETEN

De gemeente geeft het goede voorbeeld en kiest bij inkoop en catering zoveel mogelijk voor biologische, vegetarische en veganistische producten.

HERGEBRUIK & GRONDSTOFFEN

Een duurzame stad draait niet alleen om energie en groen, maar ook om hoe we omgaan met grondstoffen. Nog te vaak verdwijnen waardevolle materialen in de afvalbak. Dat is slecht voor het milieu én zonde van grondstoffen die opnieuw zijn te gebruiken. In een circulaire stad zien we afval niet als een probleem, maar als een bron van nieuwe kansen en materialen.

De afgelopen jaren zijn de eerste stappen gezet: er kwamen meer mogelijkheden voor afvalscheiding en hergebruik, en initiatieven als Repair Cafés en kringloopwinkels hebben hun plek in Delft versterkt. Maar er is nog veel te winnen. We willen afvalscheiding makkelijker maken en een eerlijk systeem invoeren: wie minder afval produceert, betaalt ook minder.

WE BRENGEN HET RESTAFVAL OMLAAG

In Delft produceren we nog te veel restafval. We nemen maatregelen om dit terug te brengen naar 100 kg per persoon, onder andere door beter te communiceren over afvalverbruik, met een verdere verlaging op termijn.

WE ZORGEN VOOR BETERE AFVALSCHEIDING

We willen zorgen voor veel lokale ophaalpunten om afval effectief en makkelijk te kunnen scheiden. Met behulp van mobiele afvalstraten kunnen we ervoor zorgen dat je afval makkelijk kunt scheiden en wegbrengen.

WE GEVEN AFVAL EEN TWEEDE LEVEN

We zorgen dat mensen gestimuleerd worden om meer afval een tweede leven te geven, zodat we met zijn allen minder afval produceren.

WE ZAMELEN AFVAL LAAGDREMPELIG IN

We zamelen grofvuil laagdrempelig in met wijkbrengpunten, leenbakfietsen en ophaaldagen.

WE ZORGEN VOOR INFORMATIE OVER AFVAL

We zorgen dat er inzicht komt in de hoeveelheid restafval die iedere inwoner produceert en we lichten hierover elke Delftenaar in.

WE ZORGEN VOOR TOEGANKELIJKE BRENGSTATIONS

We zorgen ervoor dat iedereen gemakkelijk grofvuil gescheiden kwijt kan, in de wijk of bij het brengstation. Tot die tijd blijft het laten ophalen van grofvuil gratis.

WE ONDERSTEUNEN INWONERS BIJ VERDUURZAMING

Voor inwoners die zelf verduurzamen ondersteunen we initiatieven om spaarzaam om te gaan met bouwmaterialen. Met bijvoorbeeld bouwbibliotheken of gemeenschappelijke inkoop kunnen zelfbouwers hun materialen delen, zodat minder nieuwe materialen bij het afval belanden.

CIRCULAIR

Ook zien we kansen om afvalbrengstations door te ontwikkelen tot plekken waar hergebruik, reparatie en onderwijs en voorlichting samenkomen. Zo dragen ze bij aan een circulaire economie en aan bewustwording en werkgelegenheid.

De komende jaren staat Delft voor een gigantische bouwopgave. Er wordt bijgebouwd op de Schieoevers en de bestaande bouw heeft te maken met een verduurzamingsopgave. We zetten ons in om dit doel te bereiken met zo weinig mogelijk impact op het klimaat.

WE ZETTEN MILIEUSTRATEN IN VOOR CIRCULARITEIT

We zorgen ervoor dat milieustraten ontwikkelen tot circulaire hubs voor hergebruik en reparatie. Nu al kan je hout apart inleveren, maar ook stoffen, elektrische apparaten en oude bestrating kunnen prima een tweede leven krijgen in en rondom Delft.

WE ONDERSTEUNEN GOEDE INITIATIEVEN ACTIEF

Zoals Repair Cafés, buurtwerkplaatsen en kringloopwinkels.

WE BOUWEN CIRCULAIR

Bij grote bouwprojecten gaat de gemeente de impact van de gebruikte materialen toetsen en aansporen op hergebruik en duurzame materialen elders.

WE ZETTEN ONS IN VOOR MEER DUURZAME MATERIALEN

We zorgen dat er zoveel mogelijk duurzame materialen gebruikt gaan worden. Zo sporen we het gebruik aan van bio-based isolatie aan in nieuwe, maar ook bestaande panden in plaats van schadelijke alternatieven. We geven inwoners informatie, zodat zij een betere keuze kunnen maken.

BEREIKBARE & GEZONDE STAD

SCHONERE LUCHT IN DELFT

We verbeteren de luchtkwaliteit flink
voor alle Delftenaren

TOEGANKELIJKE STOEPEN EN STRATEN

Weg met obstakels, welkom voor
iedereen (met of zonder beperking)

VEILIGE OVERSTEEKPLEKKEN

Alle oversteekplaatsen in Delft
toegankelijk en aantrekkelijk

BEREIKBARE & GEZONDE STAD

Delft ligt in het hart van de Randstad: een plek waar wonen, werken, sporten, recreëren, winkelen en veel meer activiteiten samenkomen.

Om al die dingen te kunnen doen, is een goede bereikbaarheid belangrijk. Lopend, fietsend, met het OV en met de (deel)auto, in Delft kom je zo overal. GroenLinks-PvdA wil ook de komende jaren de bereikbaarheid vergroten. En daarbij is het uitgangspunt dat iedereen zich op een gezonde en veilige manier in de stad kan verplaatsen.

FIJNE STAD OM TE VERBLIJVEN

Een fijne stad om te wonen en te verblijven, dat is wat wij willen. Met meer ruimte voor lopen, fietsen en ontmoeten, vergroten we de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van de stad. Bijvoorbeeld bij de herinrichting van de Vogelbuurt-West in Tanthof, waar de openbare ruimte opnieuw is ingericht na de rioleringswerkzaamheden. Daardoor zijn de straten groener geworden, de weg veiliger en de stoepen toegankelijker. Dat willen we in heel Delft!

WE ZETTEN ONS IN VOOR VOETGANGERS- EN FIETSGELUK

Lopen en fietsen maakt blij. We blijven daarom werken aan voetgangergeluk en fietsersgeluk. Bij de inrichting van de Delftse openbare ruimte geven we prioriteit aan duurzame en ruimtebesparende vormen van mobiliteit (lopen, fietsen, OV), waar mogelijk zetten we in op autoluwe wijken. Zo maken we letterlijk ruimte in de stad, waar mensen elkaar ontmoeten, en de leefbaarheid wordt vergroot.

WE VERBINDEN DE STAD VOOR VOETGANGER EN FIETSER

We verbeteren de verbindingen voor voetgangers en fietsers, met name in wijken aan de buitenkant van Delft zoals Tanthof, Buitenhof en Vrijenban.

WE GEVEN VAKER VOORRANG AAN DE VOETGANGER

In de binnenstad is de fietser te gast en past zich aan de drukte aan. Omfietsen of stapvoets rijden als het moet, doorfietsen als het kan.

WE GAAN ONNODIGE AUTOBEWEGINGEN TEGEN

Wij vinden dat de openbare ruimte in de eerste plaats voor mensen is. Daarom verleiden we inwoners om de auto zoveel mogelijk te laten staan en gaan we onnodige autobewegingen zoveel mogelijk tegen, bijvoorbeeld door goede parkeervoorzieningen aan de rand van de stad voor bezoekers.

WE ZORGEN VOOR EEN SCHONE BINNENSTAD

In de binnenstad van Delft mogen alleen nog bedrijfs- en bestelbussen en vrachtwagens komen die geen schadelijke uitstoot hebben: de zero-emissiezone. Dit zorgt voor een fijnere stad vanwege minder geluid en stank. We willen deze zone gaan uitbreiden in Delft.

WE ZETTEN ONS IN VOOR DEELMOBILITEIT

Deelmobiliteit draagt bij aan het bereikbaar houden van de stad. Daarom blijven we hierop inzetten. We vinden betaalbaarheid, voldoende aanbod in elke wijk en het beperken van parkeeroverlast belangrijke randvoorwaarden. Inwoners die zelf aan de slag willen met bijvoorbeeld autodelen gaan we als gemeente ondersteunen.

TOEGANKELIJKE & VERKEERSVEILIGE STAD

In Delft is het voor mensen met een beperking, ouderen of mensen met kinderwagens soms moeilijk om zich te verplaatsen: stoepen zijn verzakt, er zijn fysieke hindernissen of plekken zijn te druk om veilig over te steken. Er is nog veel werk te verzetten voordat Delft écht een inclusieve stad is waar iedereen mee kan doen. Daarnaast is er in Delft ook nog veel onveiligheid en overlast van (veel) te hard rijdend verkeer. Dat kan en moet minder.

WE VINDEN GOEDE TOEGANKELIJKHEID BELANGRIJK

In Delft moet iedereen kunnen meedoen. De ervaringsdeskundigen in bijvoorbeeld het toegankelijkheidsnetwerk, een groep mensen die vanwege een beperking weten wat (on)toegankelijkheid is, helpen ons de stad inclusief te maken voor iedereen. Hun adviezen gaan we verankeren in het beleid, zodat nieuwe voetpaden, kruisingen, gebouwen en nog veel andere plekken al vanaf de eerste schets toegankelijk zijn.

WE ZETTEN ONS IN VOOR BETER BEHEER EN ONDERHOUD

We gaan onderzoeken of we door maatwerk in het beheer en onderhoud van de stad de beleving van de hele stad omhoog kunnen brengen. Zo maken we met de beperkte middelen een fijnere en toegankelijker stad.

WE ZORGEN VOOR MINDER OBSTAKELS OP STRAAT

Auto's, fietsen, stoepborden, plantenbakken: allemaal voorbeelden van dingen die in de weg kunnen staan. We zetten in op gedragsbeïnvloeding door mensen te wijzen op het belang van een toegankelijke stad, bijvoorbeeld met 'Houd de lijn vrij!'-tegels.

WE ZETTEN ONS IN VOOR MEER 30 KM/U WEGEN

Het huidige mobiliteitsplan steunen we. Daarbij vinden we dat voor gemotoriseerd verkeer 30 km/u de norm moet zijn. Waar nodig gaan we kijken of we verkeersmaatregelen die zorgen voor meer verkeersveiligheid, minder schadelijke uitstoot en minder geluidsoverlast naar voren kunnen halen.

WE ZETTEN ONS IN VOOR VROUWVRIENDELIJKE STRATEN

Elke Delftenaar moet veilig kunnen verblijven in de openbare ruimte. We zetten ons in voor 'safe streets', een vrouwvriendelijke inrichting van de openbare ruimte, en verkeersveiligheid. Waar mogelijk doen we dat door positieve gedragsbeïnvloeding, gerichte campagnes en weginrichting. Waar dat niet voldoende werkt, vinden wij goede en doeltreffende handhaving noodzakelijk. We treden op tegen ongewenst gedrag, zoals straatintimidatie, maar ook tegen illegale voertuigen en tegen onveilig rijgedrag.

WE ZETTEN IN OP VASTE PLEKKEN VOOR DEELMOBILITEIT

Deelscooters en -fietsen vergroten de mobiliteit, maar kunnen ook voor overlast zorgen. Waar ze mogen staan verschilt erg per buurt: sommige plekken zijn niet te bereiken en in sommige wijken mogen ze op iedere straathoek staan. Wij zetten in op een aantal vaste plekken per buurt. Zo is er wel aanbod, maar beperken we de overlast tot een minimum. Zo houden we onze wijken bereikbaar, aantrekkelijk en toegankelijk.

EEN STAD DIE JE BLIJ MAAKT

Als je loopt of fietst is het belangrijk dat je je veilig voelt en dat je je vlot kunt verplaatsen, maar ook dat de route aantrekkelijk is. Je loopt en fietst fijner langs bijvoorbeeld de Schie dan langs de snelweg. We willen daarom werk maken van wandelgeluk en fietsgeluk.

WE WILLEN MEER RUIMTE OM TE LOPEN EN TE FIETSEN

We gaan bij nieuwe plannen meer ruimte voor de voetganger en fietser maken. Naast elkaar lopen of fietsen, korter wachten bij verkeerslichten en sociaal veilige routes door prettige verlichting en goede openbare ruimte dragen bij aan wandel- en fietsgeluk!

WE WILLEN GROENERE STRATEN

Wij zijn voorstander van een groener mobiliteitssysteem: groene parkeervakken, sedumplanten op abri's en verticaal groen langs muren en pergola's. Een voorbeeld hiervan zijn de groene parkeervakken langs de Rotterdamseweg en de pergola's op het Bastiaansplein.

WE ZETTEN IN OP MEER DIVERSITEIT IN PLANTENVAKKEN

Veel straten zijn de afgelopen jaren groener geworden. Maar er is ook nog veel werk te verzetten. Nog te vaak is de beplanting van plantenvakken eentonig. We willen langs de belangrijkste routes meer kleurrijke, biologische en biodiverse plantenvakken.

WE WILLEN MEER POSITIEVE VERKEERSCAMPGNE

Positieve verkeerscampagnes maken ons blij. In Delft gaan we dat nóg meer doen, bijvoorbeeld door de fietslichtjesactie van de Fietzersbond financieel te ondersteunen.

WE ZETTEN ONS IN VOOR SCHONERE LUCHT

De luchtkwaliteit in Delft is erg slecht, mede door veel verkeer in en rond Delft. We nemen al veel actie om luchtvervuiling te verminderen, zoals minder en schoner gemotoriseerd verkeer. Mochten ingrijpendere maatregelen nodig zijn dan schuwen wij die niet.

WE GAAN VOOR MEER ELEKTRISCH VERVOER

We willen zoveel mogelijk overstappen van fossiele brandstof naar elektrisch vervoer. Hierbij zetten we in op collectieve oplossingen, zoals gezamenlijke oplaadplekken, zodat dit een optie wordt voor alle inwoners.

WE ZETTEN ONS IN VOOR MEER VERKEERSVEILIGHEID

We vinden elektrische (bak)fietsen van waarde, omdat ze mensen een alternatief bieden voor bijvoorbeeld autoritten. Helaas zorgen ze soms ook voor onveilige situaties door flinke snelheidsverschillen en roekeloos gedrag door bijvoorbeeld mensen op fatbikes. We gaan gericht maatregelen nemen die de veiligheid moeten gaan verhogen, bijvoorbeeld door invoering van slimme snelheidsaanpassing en scherpere controles op illegale aanpassingen.

GOED OPENBAAR VERVOER

Naast lopen en fietsen vinden wij ook het openbaar vervoer (OV) belangrijk: het OV in Delft is best goed, maar heeft te lijden gehad onder bezuinigingen door de regering. Daardoor zijn lijnen opgeheven, zonder dat daar altijd een goed alternatief tegenover staat.

Wij vinden dat het OV meer aandacht moet krijgen. Vanuit Delft, maar óók vanuit de metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH), de opdrachtgever van EBS, het bedrijf dat openbaar vervoer in Delft verzorgt.

WE WILLEN MEER REISKNOOPPUNTEN

Onze twee stations zijn prachtige reisknooppunten, waar voetgangers, fiets, bus, trein, tram en auto samenkomen. We willen meer van dit soort reisknooppunten, inclusief herkenbare huisstijl. Hierin sluiten we aan bij de ontwikkelingen elders in onze regio.

WE VERBETEREN HET OV

We gaan met de metropoolregio in gesprek om het openbaar vervoer te verbeteren, met meer ritten en betere routes. Bijvoorbeeld op tramlijn 19 van/ naar de TU Delft Campus. Ook zijn we voorstander van eventuele nieuwe lijnen om wijken onderling beter met elkaar verbinden.

WE WILLEN TOEGANKELIJK EN VEILIG OV

Het OV moet toegankelijk en veilig zijn voor iedereen, zodat zoveel mogelijk mensen zelfstandig met het OV kunnen reizen. Haltes die nog niet toegankelijk zijn pakken we met de MRDH aan. Het toegankelijkheidsnetwerk vragen we daarbij om advies. Denk bijvoorbeeld aan toegankelijke informatievoorziening via geluid in OV-haltes voor mensen met een visuele beperking.

WE ZETTEN ONS IN VOOR DE DELFTHOPPER

De Delfthopper is een goede aanvulling op het reguliere OV. Echter, moet de fijnmazigheid dan veel beter zijn dan nu het geval is. GroenLinks-PvdA wil het aantal haltes fors uitbreiden en betere communicatie over de Delfthopper.

WE WILLEN MEER FIETSPARKEREN BIJ OV-HALTES

Fiets en OV, een gouden combinatie. We willen in deze periode tenminste 200 fietsenplekken bij belangrijke bushaltes voor elkaar krijgen, waar je je fiets goed, veilig en als mogelijk overdekt kunt stallen.

WE ZETTEN ONS IN VOOR P&R LOCATIES

We zorgen aan de randen van de stad voor P&R-locaties, waar je vlot kunt overstappen op de bus of tram naar het centrum. Hierin betrekken we ook andere partijen, zoals Rijkswaterstaat.

REGIONALE BEREIKBAARHEID

Delft ligt strategisch ten opzichte van grote omliggende steden en vervult een belangrijke rol voor de omliggende gemeenten als Westland en Pijnacker-Nootdorp. Voor bewoners, werknemers en bezoekers is het belangrijk om je gemakkelijk te verplaatsen in de regio. Dat geldt ook voor het transport van goederen. Het spoortraject Delft – Schiedam moet snel viersporig worden gemaakt. Daarbij is het belangrijk dat de sporen goed worden ingepast in het landschap van Midden-Delfland. Delft moet daar stevig voor lobbyen.

WE LOBBYEN VOOR EEN BETER BEREIKBAAR DELFT

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de MRDH zijn belangrijke partners als het gaat over regionale bereikbaarheid. Onze inzet is dat ook de regionale bereikbaarheid efficiënt, duurzaam en aantrekkelijk is, zodat Delft goed verbonden is met andere steden én met het recreatieve landschap om Delft heen.

WE SPREKEN MET WERKGEVERS OVER DUURZAAM REIZEN

We gaan met werkgevers in gesprek over hoe we het samen voor werknemers en bezoekers aantrekkelijk kunnen maken om op een andere manier dan de auto naar hun werk te reizen.

WE ZETTEN IN OP MEER PAKKETAUTOMATEN

Elke dag worden er duizenden pakketjes bezorgd in Delft. We gaan pakketautomaten vaker toestaan in de openbare ruimte. Zo verminderen we het aantal busjes in woonwijken, wat leidt tot veiligere en schonere straten.

WE LOBBYEN VOOR ZWEMMEN IN DE SCHIE

Binnenvaart over de Schie is belangrijk voor allerlei bedrijven en grootschalige logistiek. Toch vinden we dat de Schie óók voor inwoners is. We pleiten voor een systeem waarbij op hele warme dagen er veilig in de Schie gezwommen kan worden.

ZORG & WELZIJN DICHTBIJ

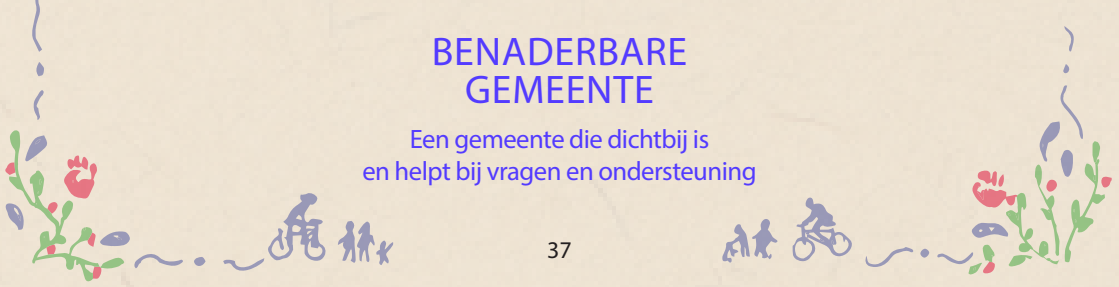

STERKE SOCIALE BASIS

We zorgen dat Delft een sterke
welzijnsorganisatie heeft voor iedereen

INVESTEREN IN PREVENTIE

Zorg en steun voor iedereen, zodat hulp
beschikbaar is als mensen ouder worden

BENADERBARE GEMEENTE

Een gemeente die dichtbij is
en helpt bij vragen en ondersteuning

ZORG & WELZIJN DICHTBIJ

Mensen in Nederland leven steeds langer. De vraag naar zorg stijgt en het aantal mensen dat zorg kan verlenen daalt. Dat speelt in heel Nederland. Ook in Delft is dat de trend. Delft kenmerkt zich als een stad met een groot aantal inwoners tussen de 20 en 30 jaar oud. Dat is het effect van een studentenstad.

Afgelopen jaren lag daar ook de groei. Die verplaatst zich nu ook naar de groep mensen van 80 jaar en ouder. Daarom zal de vraag naar zorg stijgen. Naast vergrijzing zien wij dat de individualisering in de maatschappij nog steeds toeneemt en daarmee ook het gevoel van eenzaamheid onder jongeren en ouderen.

De behoefte aan zorg is ook zichtbaar in de kwetsbare buurten en wijken van Delft, Delft-West. Met het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid is er met steun vanuit het Rijk extra aandacht voor deze wijken. Doel is om de mensen in deze wijken een beter toekomstperspectief te bieden. Wat we in deze wijken leren, gebruiken we om ook andere delen van de stad te verbeteren.

Ook vanuit het Rijk en de regio wordt gewerkt aan het oplossen van dit vraagstuk. Met het Zorgkantoor (DSW), het Rijk, en de zorgpartners in de regio wordt gewerkt aan een aanpak om de zorg efficiënter te organiseren, om meer en beter samen te werken en om de vraag naar zorg te verkleinen en uit te stellen. Daarvoor is ook extra geld beschikbaar gesteld vanuit het Rijk. Hierbij werken wij intensief samen met al onze partners in de stad. Delft is aan de slag met dit vraagstuk. Dat vraagt een lange adem en langjarige financiering, zowel voor de aanpak van Delft-West als voor de plannen voor de zorg. Recht op zorg is er, als dat nodig is, voor iedereen, ook voor studenten en nieuwkomers.

PREVENTIE

Investeren in preventie helpt, maar is pas op lange termijn zichtbaar. Wij gaan voor die lange termijn. Zo voorkomen we of stellen we uit dat mensen zorg nodig hebben. Fijn voor mensen die langer gezond zijn en fijn voor heel Delft.

WE VERBETEREN DE BASIS OM GEZOND TE LEVEN

We verbeteren de basis voor een gezonde en actieve leefstijl. Er is voldoende plek om te sporten in de stad, kinderen krijgen op school les in gezond eten en bewegen, en voor wie georganiseerde sport of cultuur te duur is, zetten we een breed inzetbaar sport- en cultuurfonds in.

WE BEGELEIDEN MENSEN NAAR EEN WONING

Inwoners die weer zelfstandig kunnen wonen, krijgen een geschikte plek met lichte ondersteuning. Gaat het even niet, dan bieden pauzewoningen een alternatief en voorkomen we druk op de (intramurale) zorg.

WE BIEDEN MOGELIJKHEDEN VOOR MANTELZORG

Het leveren van mantelzorg is belangrijk. Zorg dat dit ook mogelijk is in de eigen woning of de woning van de persoon die zorg krijgt. Bied mogelijkheden voor splitsing van de woning, of woonplekken in de tuin.

WE WILLEN HUISELIJK GEWELD VOORKOMEN

Huiselijk geweld komt vaker voor dan we willen en herhaling gebeurt vaak. Signaleren en signalen koppelen moet eerder gebeuren, zodat we problemen sneller bespreekbaar maken en voorkomen.

WE WILLEN FEMICIDE VOORKOMEN

Door professionals en hulpverleners te trainen in het herkennen van signalen en het waarborgen van veiligheid volgens het Verdrag van Istanbul. We zetten in op een heldere directe communicatie tussen professionals, ervaringsdeskundigen en de wethouder om femicide te voorkomen.

WE ZORGEN VOOR PERSONEN MET ONBEGREPEN GEDRAG

Zet een Wijk-GGZ'er in die personen met onbegrepen gedrag direct kan helpen en daarmee zorg voorkomen. Maar zorg ook voor ontmoetingsplekken voor mensen die even iets minder stabiel zijn en elkaar kunnen ondersteunen. Leer de omgeving om te gaan met mensen met onbegrepen gedrag.

WE LOBBYEN VOOR SCHONERE LUCHT

De beste preventie is een gezonde woonomgeving. Delft ligt tussen twee snelwegen en de luchtkwaliteit is niet goed. Verbetering vraagt zowel lokale als regionale inzet, bijvoorbeeld door minder verkeer, lagere snelheden en het voorkomen van scholen direct naast drukke wegen. Delft doet veel, maar heeft de regio nodig om grotere stappen te zetten.

WE ZETTEN IN OP ONDERSTEUNING DICHTBIJ JONGEREN

Organiseer ondersteuning van jongeren dicht bij het gezin en de school. Zet dit ook preventief in als er sprake is van wachtlijsten voor meer formele zorg.

WE ZORGEN VOOR PLEKKEN VOOR JONGEREN

Iedereen in Delft moet veilig en gezond kunnen opgroeien, liefhebben en vrij zijn. Daarom investeren we in goede voorlichting, toegankelijke zorg en laagdrempelige plekken voor vragen over seks, consent en relaties.

EEN GOEDE SOCIALE BASIS

Familie, buren en vrienden waar je op kunt terugvallen als het even niet zo goed gaat, dat is een goede sociale basis. Niet iedereen in Delft heeft die goede basis. En juist deze groep mensen loopt het risico om te vereenzamen en op termijn meer zorg nodig te hebben. Het hebben van een goede sociale basis is dus van belang. Het maakt het leven leuker en voorkomt de stap naar zorg. We kunnen die sociale basis versterken door te investeren in relaties, vertrouwen, betrokkenheid en wederkerigheid tussen mensen en organisaties. Dat doen we door ruimte te bieden voor ontspanning, ontmoeting en persoonlijke ontwikkeling.

WE ZORGEN VOOR ONZE NETWERKEN IN DE STAD

Het is van belang om alle netwerken goed in beeld te brengen, en om deze te ondersteunen waar nodig. Hierbij gaat het om onder andere sport- en muziekverenigingen, wijknetwerken die elkaar via appgroepen helpen, vrijwilligers die kinderen bijles geven en vaak ook het gezin kennen en sleutelfiguren in de wijk.

WE ZETTEN DE KRACHT VAN INWONERS IN

De mensen die in de wijken actief zijn zien ook vaak de knelpunten in het beleid van de rijksoverheid of gemeente. Dat vraagt om goed contact met de gemeente om die knelpunten op te lossen. Deze mensen en organisaties zijn goud waard en moeten gekoesterd worden.

WE WERKEN SAMEN MET PARTNERS

Organisaties als Delft voor Elkaar in haar nieuwe vorm, Delft Support en Werkse! zijn belangrijke partners om aan te haken.

BENADERBARE GEMEENTE

Het is van belang om de inwoners van Delft die vragen hebben, de vrijwilligers die actief zijn in de stad en de verenigingen die een belangrijke rol vervullen zo goed mogelijk te ondersteunen. Dat vraagt wijk-, en soms zelf buurtgericht werken. Een goed voorbeeld is de plek in het winkelcentrum aan de Papsouwselaan waar inwoners en vrijwilligers bij een groot aantal partijen terecht kunnen met hun vragen. Dat werkt. Het is laagdrempelig.

Het stellen van een vraag lost niet altijd meteen het probleem op, maar het helpt als mensen die mogelijkheid hebben; gewoon mondeling, op een vertrouwde plek. Daarom is het belangrijk dat inwoners op veel bezochte locaties in de wijk, buurt of stad ook terecht kunnen met vragen en hulp kunnen krijgen van maatschappelijke organisaties.

WE VERBINDEN MAATSCHAPPELIJKE FUNCTIES

We huisvesten maatschappelijke functies bij elkaar, zodat de gemeente benaderbaar is in alle wijken. Denk daarbij bijvoorbeeld aan met de wijk invulling geven aan de bibliotheekfunctie in Tanthof.

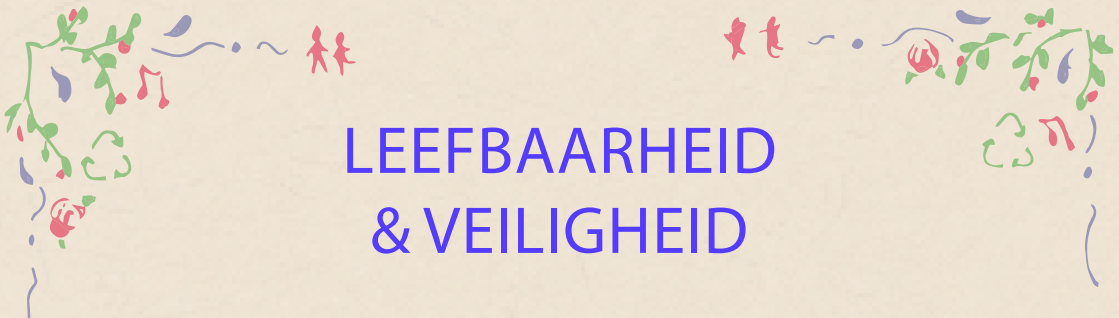
WE ZETTEN ONS IN VOOR WELZIJNSWERK

Het welzijnswerk moet ook op deze plekken in de wijk aanwezig zijn. Zij ondersteunen inwoners die met vragen langskomen en vooral ook de actieve vrijwilligers. Het welzijnswerk moet de schakel zijn tussen vrijwilligers en de formele zorg.

WE ZETTEN IN OP SCHONE, HELE EN GEZONDE WIJKEN

Voor wijkgericht werken is het belangrijk dat de wijk schoon, heel en gezond is. Ook daar moeten nog stappen worden gezet.

LEEFBAARHEID & VEILIGHEID

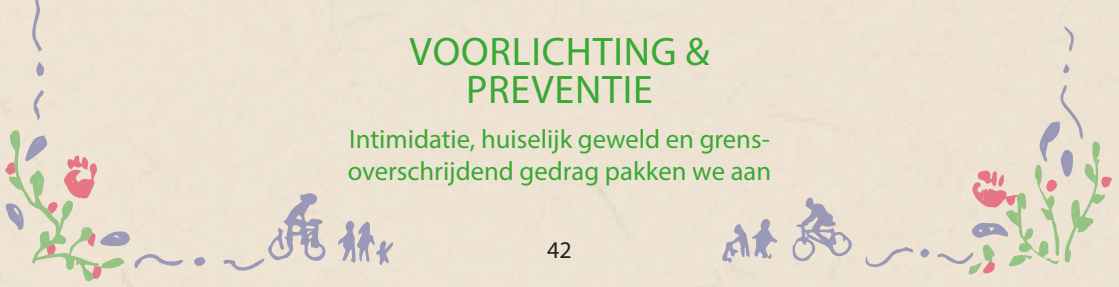

SOCIALE & GEZONDE BUURTEN

We investeren in buurten waar mensen
elkaar kennen en om elkaar geven

DICHTBIJ & BEREIKBAAR

Wijkagenten en hulpverleners zijn zicht-
baar, benaderbaar en betrokken bij de buurt

VOORLICHTING & PREVENTIE

Intimidatie, huiselijk geweld en grens-
overschrijdend gedrag pakken we aan

LEEFBAARHEID & VEILIGHEID

Delft is een fijne stad om in te wonen en daar moeten we aan blijven werken. Daarom hebben we de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in de Delftse wijken. Deze aanpak zetten we door, met veel vertrouwen in lokale initiatieven en buurtorganisaties.

Wij zetten in op sociale, gezonde wijken waar mensen graag wonen en naar elkaar omkijken. Iedereen moet fijn en veilig kunnen leven en voor je ontwikkeling en veiligheid moet het niet uitmaken in welke Delftse buurt je woont en opgroeit. Dat begint bij een sterke wijk.

Zorgen voor een hechte wijk en een persoonsgerichte aanpak kan veel overlast en criminaliteit voorkomen. Naast contact tussen burens zorgen we er daarnaast voor dat verschillende Delftse professionals beter met elkaar kunnen gaan samenwerken (o.a. sociaal werk, jeugdzorg, politie). Daarbij blijven we de nadruk leggen op preventie.

In Delft wordt bij complexe problematiek al samengewerkt tussen zorg, welzijn, politie en woningcorporaties. We willen dat deze samenwerking verder wordt versterkt, door gerichte en gecontroleerde experimenten met gegevensdeling tussen instanties mogelijk te maken. Daarbij gelden altijd de principes van privacy, proportionaliteit en toezicht. Zo verbeteren we de samenwerking, signalering en preventie, zonder afbreuk te doen aan het vertrouwen van inwoners.

BESTRIJDING VAN CRIMINALITEIT

Een veilige wijk is de basis voor een leefbare wijk. Iedereen moet in iedere Delftse wijk veilig over straat kunnen, ongeacht afkomst, huidskleur, gender, leeftijd, beperking, geloof, inkomen of sociale klasse. Dat is de basis. Hierbij blijven wij inzetten op een goede inrichting en verlichting van de straten, zodat deze veilig blijven.

WE WILLEN MEER SAMENWERKING TUSSEN DIENSTEN

Er zijn veel verschillende diensten en specialisten actief in Delft om Delftenaren te helpen met problemen. De politie, maar ook hulpverleners verslavingszorg, de jeugdhulp en wijkvaders. Wij willen hen in staat stellen om beter samen te werken, zodat iedere situatie de juiste aandacht krijgt. Daardoor kunnen deze diensten niet alleen ingrijpen als het misgaat, maar juist ook problemen voorkomen.

WE ZORGEN VOOR EEN BENADERBARE POLITIE

De stad en instanties werken vanuit vertrouwen en wij kiezen voor een mensgerichte aanpak. Dat geldt dus ook voor een instantie als de politie. Agenten moeten benaderbaar zijn en de wijkagenten zoeken de verbinding met de wijk. Zo weet iedereen dat ze bij de Delftse politie terecht kunnen, die is er immers om hen te helpen.

WE PAKKEN OVERLAST VAN JONGEREN SAMEN AAN

In straten waar overlast door jongeren een probleem is, gaan we in gesprek met de ouders/inwoners om te zoeken naar een gezamenlijke aanpak.

WE ZETTEN IN OP ÉÉN HELDER MELDPUNT

Bij het melden van problemen zijn er veel verschillende plekken waar je als Delftenaar terecht kunt. Er zijn in Delft twaalf meldpunten voor problemen in de buitenruimte, vijf voor woonklachten en twee voor veiligheid. Dit naast de landelijke meldpunten en de politie. Het is goed dat alles gemeld kan worden, maar melden moet zo laagdrempelig mogelijk zijn. Daarom wil GroenLinks-PvdA toewerken naar één helder meldpunt, zodat Delftenaren altijd weten waar ze moeten zijn.

VEILIGE & INCLUSIEVE STRATEN

Ook door overlast kan een wijk onveilig voelen. We zetten ons in voor een stad zonder intimidatie of geweld, waar we straatintimidatie, huiselijk geweld en (online) seksueel grensoverschrijdend gedrag actief voorkomen. Dat doen we door te investeren in voorlichting, toezicht en bewustwording, en door samen te werken met scholen, sportclubs, welzijn en politie aan respectvolle omgang met elkaar.

WE RICHTEN DE STRATEN VEILIG EN INCLUSIEF IN

We zorgen dat nieuwe straten en straten met veel overlast inclusiever en veiliger worden ingericht. Zichtbaarheid is belangrijk voor de veiligheid en het veiligheidsgevoel.

WE PAKKEN GEWELD TEGEN VROUWEN AAN

Bij de aanpak van huiselijk geweld, geweld tegen vrouwen en het doden van een vrouw omdat zij vrouw is (femicide) zetten we naast een harde aanpak ook meer in op preventie. Signalen moeten eerder worden opgevangen en herkend, zodat het gesprek niet pas begint als het al is misgegaan.

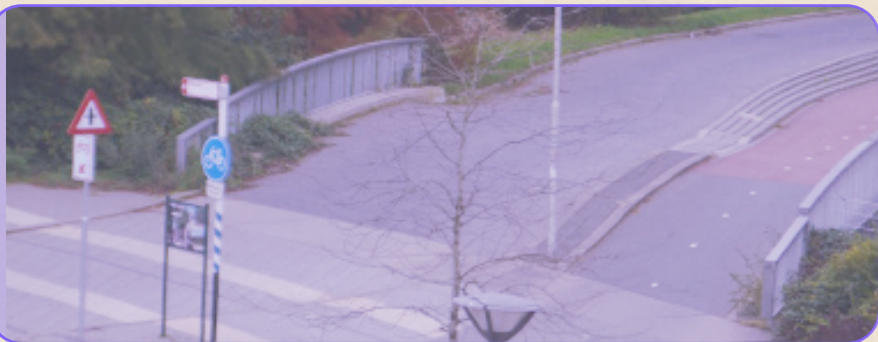
We willen leren van de proactieve Rotterdamse aanpak en zorgen dat we de brede Filomena-aanpak voor ernstige vormen van huiselijk geweld en mishandeling ook in Delft realiseren. We blijven daarbij extra aandacht hebben voor minderheden die hierdoor harder worden geraakt zoals de lhbtq+ gemeenschap en mensen met een beperking.

WE GAAN CAMERA'S IN DE OPENBARE RUIMTE TEGEN

In de APV nemen we een artikel op dat camera's die niet door de gemeente in de openbare ruimte worden geplaatst een vergunning moeten aanvragen en dat zij aantonen dat de apparatuur en verwerking van de beeldmaterialen AVG-conform is. Dit omdat er veel camera's (deurbellen etc.) op de markt zijn waar de data niet beveiligd is. (Handhaving betalen we uit de leges).

WE ZETTEN ONS IN VOOR DE LHBTQ+ GEMEENSCHAP

We stimuleren een goede samenwerking tussen de politie, gemeente en lhbtq+ gemeenschap. We ondersteunen en stimuleren het Roze in Blauw meldpunt en brengen dat onder de aandacht.

LEEFBARE & BETROKKEN WIJK

Ruim 30% van de Delftenaren zet zich regelmatig in als vrijwilliger. Als mantelzorger, bij de sportclub of de buurtvereniging of bij een van de vele andere organisaties die actief zijn in de stad. Al deze mensen zetten zich in voor een beter Delft. Zij zorgen er met hun werk ook voor dat hun eigen straat, wijk en stad fijnere plekken zijn om te leven.

Wij vinden dat de gemeente daarom de inzet van die vrijwilligers zo fijn en toegankelijk mogelijk moet maken. Als Delftenaren verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen stad, moeten we dat stimuleren, hen ondersteunen en hen vertrouwen geven. Vanaf 2026 valt Delft voor Elkaar onder de gemeente. Hierdoor kan de gemeente beter zorgen dat Delftenaren de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben. Ook kunnen we zo zorgen dat Delftse vrijwilligers nog betere ondersteuning krijgen.

WE RICHTEN STRATEN EN BUURTEN SAMEN IN

Als mensen zich eigenaar voelen van hun eigen omgeving, gaan ze er vaak beter mee om. Daarom geven we inwoners een stevigere stem als hun straat of buurt opnieuw wordt ingericht. Zo is het fijner én schoner leven.

WE ZORGEN VOOR PLEKKEN OM ELKAAR TE ONTMOETEN

We investeren in gratis plekken waar buurtgenoten elkaar kunnen ontmoeten en waar van alles te doen is. De Buurtfabriek in Buitenhof of DOK in Tanthof zijn hier de goede praktijkvoorbeelden van. Door organisaties bij elkaar te plaatsen ontstaat er een plezierige, veilige, open plek waar Delftenaren elkaar tegenkomen.

WE STEUNEN SOCIALE NETWERKEN

We steunen (bestaande) lokale projecten die het sociale netwerk en de verbondenheid binnen Delftse buurten versterken. We zoeken naar mogelijkheden om dat financieel en administratief zo gemakkelijk mogelijk te maken in de juiste balans met het rechtmatig toekennen van middelen.

WE WILLEN MEER CURSUSSEN VIA BUURTGEMEENTEN

We willen in Delft meer aanbod voor vrijwilligerscursussen realiseren. Daarom kijken we of onze vrijwilligers kunnen profiteren van het aanbod in buurgemeenten zoals Den Haag en Rotterdam.

WE HELPEN INWONERS ZOEKEN NAAR VRIJWILLIGERSWERK

We helpen en ondersteunen Delftenaren bij het vinden van de vrijwilligersrol die bij hen past.

WE WILLEN OMGEVINGSAMBASSADEURS

In Rotterdam werkt de gemeente met omgevingsambassadeurs, zij kunnen namens een wijk een melding maken. Zo hoeft er bijvoorbeeld niet gewacht te worden tot er meerdere afvalmeldingen zijn gemaakt. Dat willen wij ook voor Delft.

WE WERKEN AAN LEEFBARE EN BETROKKEN WIJKEN

Wij willen meer sport, cultuur en bedrijvigheid in de wijken

EERLIJKE ECONOMIE

SAMEN WERKEN WE AAN UITDAGINGEN

Energie, klimaat en zorg pakken we met
universiteit, bedrijven en overheid aan

KOOP EN BOUW CIRCULAIR

We steunen lokale initiatieven voor
reparatie en hergebruik van grondstoffen.

IEDEREEN DOET MEE

van fietsenmaker
tot quantumstart-up

EERLIJKE ECONOMIE

Delft is een unieke stad met veel mogelijkheden voor innovatie en techniek. De aanwezigheid van de grootste technische universiteit van Nederland en de Biotech Campus zorgt voor unieke kansen om in Delft innovaties te ontwikkelen die wereldwijd bruikbaar kunnen zijn.

We zijn een stad met veel potentie en dat moet ook. Want er moeten flink wat banen bij om te zorgen voor meer werkgelegenheid en om het hoofd te bieden aan de uitdagingen die we als maatschappij hebben.

We zetten niet alleen in op technologische topsectoren, maar ook op vakmanschap, zorg, en de diensten waar de stad op draait. We willen een economie waarin ruimte is voor de fietsenmaker én de startup binnen quantumtechniek. Waarin onderwijs en praktijk hand in hand gaan en waar niemand buiten de boot valt. Delft verdient een sterke, eerlijke economie; waar iedereen een plek in kan vinden.

TU & BIOTECH CAMPUS

De Technische Universiteit Delft en de Biotech Campus zijn belangrijke instituten binnen de kenniseconomie. De universiteit trekt talent en ideeën aan die kunnen bijdragen aan het oplossen van de problemen van vandaag en morgen. Rondom de TU Delft staan er al start-ups, maar dit kan worden uitgebreid.

In samenwerking met de TU Delft bespreken we waar de kansen liggen en willen wij inzetten op het aantrekken van bedrijven met een bepaalde technische achtergrond die aansluit bij de universiteit. Door hierop in te zetten en bedrijven aan te trekken, kan de campus rondom de TU Delft een centrum worden voor technologische ontwikkeling.

De Biotech Campus in Delft heeft een duidelijke specialisatie en trekt veel bedrijven rondom biotechnologie aan, we willen dat de economische functie van dit gebied behouden blijft.

WE GEVEN RUIMTE AAN INNOVATIEVE BEDRIJVEN

Samen met de TU Delft een programma en ruimte ontwikkelen voor innovatieve bedrijven in en rond de TU-wijk, met name in het zuidelijke deel.

WE MAKEN DE CAMPUS AANTREKKELIJK

Samen met de TU Delft lobbyen bij het Rijk om de Delftse campusstrategie verder te ontwikkelen en aantrekkelijk te maken voor scale-ups en innovatieve bedrijven en samen focus aan te brengen in het verhaal van deze campussen.

WE STIMULEREN ENERGYVALLEY

In Delft wordt er vanuit bedrijvenkring Schieoevers en de TU Delft gewerkt aan een aantal energiehubs die samen een energyvalley vormen. Dit blijven we stimuleren en volgen. Mogelijk onderzoeken we de uitbreiding naar inwoners, waarbij we de geproduceerde energie ook direct gebruiken in Delft en de netcongestie verlagen.

WE WERKEN SAMEN MET TU, OVERHEID EN BEDRIJVEN

We werken verder door op een actieve samenwerking tussen universiteit, overheid en bedrijfsleven, met een focus op maatschappelijke uitdagingen gezamenlijk aanpakken, zoals de energietransitie, klimaatverandering en de toenemende vergrijzing in de zorg. Hierbij werken we ook actief samen met de regio, omdat dit grensoverstijgende problemen zijn.

WE BEHOUDEN BEDRIJFVIGHEID VOOR WERKGELEGENHEID

We willen inzetten op het behouden van de bedrijvigheid rondom de Biotech Campus, waaronder op het oude DSM-terrein, om zo werkgelegenheid te creëren.

ONDERWIJS & TECHNIEK

Het is belangrijk om iedereen mee te krijgen bij het investeren in de kennisindustrie. Daarbij zijn niet alleen theoretisch opgeleide mensen nodig, maar ook vaklieden vanuit het mbo. Denk bijvoorbeeld aan lab technici, onderhoudsmonteurs of veiligheidscoördinatoren. Dit vraagt ons om proactief opleidingsinstituten te verbinden aan de unieke kansen die Delft biedt.

WE WERKEN SAMEN AAN TECHNIEK

Stimuleer samenwerking tussen TU Delft, Haagse Hogeschool, ROC Mondriaan en middelbare scholen. Zorg hierbij dat er extra aandacht is voor technische opleidingen die aansluiten bij de Biotech Campus of specialisaties binnen de TU. Geef ook al aandacht aan technische richtingen op de basisschool.

WE EXPERIMENTEREN & INNOVEREN

Breid fieldlabs uit, experimentele plekken waar de theoretische kennis en de praktijk aan elkaar worden gekoppeld en zij samen innovaties in de praktijk brengen. Denk hierbij aan de Rotterdamseweg, waar studenten werken met composieten en industriële installaties. Hierbij zetten we in op de principes vanuit de circulaire economie.

WE GEVEN KENNIS DOOR

Betrek overheid en bedrijven actief bij stages, gastlessen of bijvoorbeeld het afronden van een scriptie.

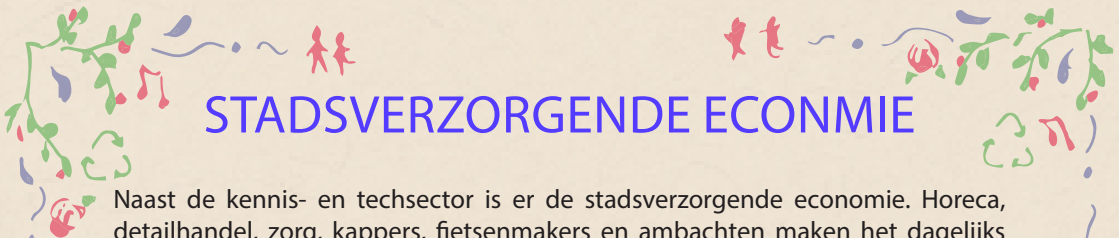
WE LEREN EN DOEN ERVARING OP

Iedere Delftse jongere heeft recht op een stageplek. We zetten de aanpak vanuit de leerwerkakkoorden voort en motiveren meer ondernemers (ook uit het midden- en kleinbedrijf) om zich als leerbedrijf aan te melden. Want ervaring opdoen is de eerste stap naar een eerlijke baan.

WE WILLEN LAAGDREMPELIGE STAGES

Op delfthelpelkaar.nl kunnen vrijwilligersorganisaties en vrijwilligers elkaar vinden. Wij willen dit ook voor Delftse stageplekken en stagiairs. Delftse ondernemers kunnen zo laagdrempeliger een goede stagiair vinden en Delftse studenten beginnen hun zoektocht naar een stageplek (en daarna hopelijk een mooie baan) op deze manier in de buurt.

STADSVERZORGENDE ECONOMIE

Naast de kennis- en techsector is er de stadsverzorgende economie. Horeca, detailhandel, zorg, kappers, fietsenmakers en ambachten maken het dagelijks leven in de stad leefbaar en leuk. Maar deze sector staat onder druk door de hoge vastgoedprijzen, waardoor het vaak financieel voordeliger is om huizen te bouwen en te verhuren in plaats van bedrijfsruimte te creëren. Desondanks zijn deze ondernemers onmisbaar voor een prettig en actief stadsleven.

WE ZORGEN VOOR BETAALBARE BEDRIJFSRUIMTE

We willen bedrijfsruimte met maatwerk in huurbeleid, mengvormen van wonen/werken, en eventueel steun vanuit landelijke fondsen. Daarom onderzoeken we de inzet van woningcorporaties voor bedrijfsruimten, bijvoorbeeld op de begane grond bij nieuwbouwprojecten.

WE WILLEN EEN ECONOMIE DIE ONDERSTEUNT

We willen voldoende ruimte reserveren voor stadsverzorgende economie in ruimtelijke plannen en aanbestedingen. Stadsverzorgende economie zijn bedrijven die een stad mooi, veilig en leefbaar maken voor de mensen die er wonen, werken en langs komen.

SEKSWERK MET ZORG

Ook sekswerk is werk. Op dit moment kan het in Delft echter niet legaal worden uitgevoerd. Bij gebrek aan legale, veilige werkplekken, vindt het nu buiten het zicht plaats, wat risico's oplevert voor de sekswerkers. Ook draagt het gebrek aan veilige werkplekken eraan bij dat illegale prostitutie en mensenhandel meer kans krijgen. Dat heeft zich de afgelopen paar jaar geuit in een toename van seksuele uitbuiting in Delft, wat afschuwelijk is voor de betrokkenen en altijd voorkomen moet worden.

WE MONITOREN SEKSWERK

We willen dat Delft het sekswerk in de gemeente gaat monitoren en uitstapprogramma's voor sekswerkers die willen ophouden met het werk uitbreidt en meer bekendheid geeft.

WE FACILITEREN VEILIG SEKSWERK

We willen dat de gemeente veilige sekswerkplekken gaat faciliteren (voor de sekswerkers die zelf kiezen voor het werk). Daarvoor moeten we eerst uitzoeken wat daarvoor het beste zou werken.

CIRCULAIRE ECONOMIE

De economie van de toekomst draait naast geldstromen, ook om materiaalstromen. Hoe zorgen we dat de materialen die we in onze stad gebruiken opnieuw kunnen hergebruiken, benutten en oogsten voor het maken van nieuwe producten? Dit vraagt van een stad om ruimte te maken voor deze stromen en de verschillende bedrijvigheid een logische plek te geven zodat ze gebruik kunnen maken van elkaars stromen.

In de afgelopen periode zijn de eerste stappen gezet om te werken aan een meer circulaire economie, waarbij de nadruk vooral lag op het verbinden van diverse partijen in de stad. Zo is er nu een recycle station bij de milieustraat, waar verschillende partijen in de stad met deze reststromen weer nieuwe producten ontwikkelen.

We willen verder werken aan een circulaire economie. Of het nu in de bouw of in de bedrijvigheid is, vaak zijn er mogelijkheden om producten en grondstoffen te hergebruiken. Dit draagt niet alleen bij aan het milieu, maar ook aan de inkooprij voor sommige bedrijven. Wat afval is voor het ene bedrijf of huishouden kan een grondstof zijn voor een ander bedrijf. Waardoor er nieuwe vormen van circulaire economie kunnen ontwikkelen.

WE VERSTERKEN DE CIRCULAIRE ECONOMIE

We zetten door op de ingezette lijn om partijen in de stad die bijdragen aan de circulaire economie te verbinden en te versterken.

WE WERKEN CIRCULAIR

De gemeente koopt zoveel mogelijk circulair in en stimuleert via subsidies zoveel mogelijk de circulaire economie. Bij gemeentelijke aanbestedingen is circulair werken een belangrijke voorwaarde.

WE REPAREREN SAMEN

We zetten in op lokale initiatieven voor het repareren van spullen en het terugwinnen van grondstoffen uit oude apparaten. Dit zorgt ook voor banen, onder andere voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

WE WERKEN AAN EEN ECONOMIE IN BALANS

We werken aan het invoeren van de donuteconomie, een economie die draait om balans, waarbij we rekening houden met wat de natuur aan kan en wat de inwoners nodig hebben.

GOED BESTUUR & STERKE ECONOMIE

IEDERE STEM TELT

We werken democratisch en ook de
stem van de minderheid telt mee

DE STAD MAKEN WE SAMEN

Met inwoners, ondernemers en
organisaties bouwen we aan Delft

WE WERKEN VANUIT VERTROUWEN

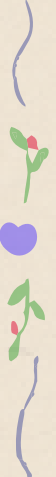
In alles wat de gemeente doet, van beleid
tot uitvoering staat vertrouwen centraal

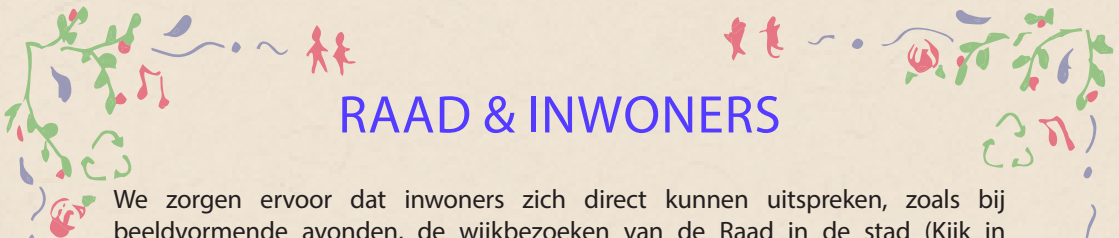

GOED BESTUUR & STERKE ECONOMIE

We vinden het belangrijk dat we de stad besturen vanuit vertrouwen en medemenselijkheid. We geven bewoners structureel meer zeggenschap over hun leefomgeving. Participatie betekent niet alleen meedenken, maar medeverantwoordelijkheid nemen.

In de wijken waar de uitdagingen het grootst zijn, ondersteunen we initiatieven. We hechten grote waarde aan democratische processen, waarin we ook luisteren naar de stem van de minderheid. Deze bestuurscultuur komt terug in de samenwerking tussen raad en college van B&W, in de manier waarop we inwoners ruimte geven om mee te denken, in onze samenwerking met andere partijen in de stad, regio en daarbuiten, en in hoe ambtenaren inwoners betrekken bij projecten en programma's.

RAAD & INWONERS

We zorgen ervoor dat inwoners zich direct kunnen uitspreken, zoals bij beeldvormende avonden, de wijkbezoeken van de Raad in de stad (Kijk in de Wijk) én via participatietrajecten bij projecten in de stad. Denk aan Wij West, de energietransitie of het opnieuw inrichten van straten. Zo horen we een breed palet aan stemmen en maken we samen betere keuzes voor Delft.

De gemeenteraad maakt ruimte om samen met inwoners te ontdekken wat er in de stad speelt. Inwoners kunnen inspreken of een petitie indienen, maar informele gesprekken werken vaak nog beter. Daarom bieden we verschillende manieren om mee te praten.

WE MAKEN HET STADHUIS TOEGANKELIJKER

Het stadhuis op de Markt is al eeuwenlang de plek waar onze gemeentelijke democratie vorm krijgt. We maken ons democratische systeem tastbaar en toegankelijker. Bijvoorbeeld door het stadhuis ook voor overleg van inwonersinitiatieven te laten gebruiken. En we zorgen dat iedereen zich welkom voelt om bij openbare vergaderingen te zijn.

WE BETREKKEN INWONERS

We blijven openstaan om een breed palet aan stemmen te horen bij raadsvoorstellen en mogelijk ook bij punten die niet op de agenda staan. Daarbij vinden we het belangrijk dat het middel dat we kiezen bijdraagt aan het horen en betrekken van een bredere groep mensen uit onze stad. Denk daarbij aan een burgerberaad of het uitnodigen van willekeurige inwoners voor de raadsvergaderingen, met begeleiding.

WE LUISTEREN NAAR DE INWONERS

Bij beeldvormende avonden van de gemeenteraad willen we vaker diverse belanghebbenden betrekken, zodat we meer stemmen van buiten de gemeenteraad en de gemeentelijke organisatie horen. Ook willen we de Kijk in de Wijk, het halfjaarlijkse wijkbezoek van de raad, erin houden.

WE BORGEN HET DEMONSTRATIERECHT

We leven in roerige tijden met oorlog, genocides, klimaatverandering en groeiende ongelijkheid. Mensen organiseren zich om hun demonstratierecht te gebruiken, en wij vinden het essentieel dat dit op een veilige, democratische en menselijke manier kan. Tegelijk blijven we alert op schendingen van mensenrechten en vragen daar telkens op gepaste wijze aandacht voor.

WE BETREKKEN DE JEUGD BIJ ONZE DEMOCRATIE

We vinden het belangrijk dat kinderen en jongeren leren hoe de stad wordt bestuurd. Prodemos biedt hiervoor nu programma's aan en dat aanbod breiden we graag uit.

WE ONDERSTEUNEN ONAFHANKELIJKE LOKALE MEDIA

Professionele lokale journalistiek is onmisbaar voor democratische controle, betrouwbare informatievoorziening en betrokkenheid van inwoners bij wat er speelt in de eigen omgeving. Daarbij stimuleren we zo divers mogelijke vormen van journalistiek om zo ook een brede groep Delftse inwoners te bereiken.

KRACHT VAN INWONERS

We vinden het belangrijk dat we de stad als overheid samen met de inwoners vormgeven en besturen. We werken vanuit vertrouwen en stimuleren goede initiatieven in de stad. De gemeente heeft met het Delftse Doen en met het ontwikkelen van het eerste Warmte Uitvoeringsplan in de Multatulibuurt goede ervaring opgedaan met het betrekken en samenwerken met de inwoners in de stad.

We zien dat er steeds meer programma's en projecten komen waar ruimte is voor invulling, aanvulling en deelname van betrokkenen uit onze stad. Deze vormen van werken willen we de komende periode verder ontwikkelen en verstevigen.

We vinden het belangrijk dat inwoners op diverse manieren worden betrokken en dat we ruimte bieden aan initiatieven uit de stad. Want voor verschillende uitdagingen hebben we de kracht van de inwoners hard nodig. Hierdoor ontstaat een wijziging van de positie van de inwoner in relatie tot de gemeente. De gemeente is al lang niet meer alleen een serviceloket, maar neemt een veelheid van vormen aan. Dat is een spanningsveld waarin de gemeente zich nog aan het ontwikkelen is.

WE WERKEN SAMEN MET DE STAD

We werken als gemeente veel samen met verschillende verenigingen, stichtingen en inwoners aan beleid, programma's en projecten. Daar waar deze partijen zich vrijwillig inzetten, onderzoeken we de mogelijkheid om hen financieel te vergoeden voor hun inzet. We versterken eigenaarschap met middelen, ruimte en zeggenschap en laten hun invloed concreet doorklinken in beleid en uitvoering.

WE ONTWIKKELEN DE PARTICIPATIE-AANPAK VERDER DOOR

We willen de participatie- aanpak van de gemeente verder ontwikkelen zodat we als raad beter kunnen zien of inwoners goed zijn betrokken, dat er is geluisterd, dat de inbreng is overwogen en dat er een goede terugkoppeling is geweest.

WE ZIJN TOEGANKELIJK

De gemeente moet goed bereikbaar zijn voor vragen van inwoners. De inwoner moet de juiste informatie in begrijpelijke taal makkelijk kunnen vinden op de website of snel in contact komen met de juiste ambtenaar. We halen drempels weg, zodat iedereen gelijkwaardig kan meedoen.

WE VERSTEVIGEN DE SOCIALE SAMENHANG IN WIJKEN

We willen dat elke buurt een wijkbudget krijgt. Daarmee kunnen bewoners makkelijk geld krijgen voor kleine initiatieven in hun wijk. Zo versterken we de sociale samenhang. Samen iets doen, maken of beleven brengt mensen dichter bij elkaar. Door formele en informele netwerken te verbinden, maken we samenwerken vanzelfsprekend.

WE MAKEN VINDBARE BESLUITEN

We werken aan het verder verbeteren van de vindbaarheid van de besluiten die de gemeenteraad heeft genomen op de website van de gemeenteraad.

STAD, REGIO & DAARBUITEN

We werken als stad samen met partners binnen de gemeente, de regio en daarbuiten om Delft goed te besturen en vorm te geven. Natuurlijk zijn we als stad onderdeel van een grotere stedelijk-economische regio en moeten we ons daarin ook verhouden.

Als middelgrote stad tussen twee grote steden en als belangrijke kennisstad die de regio en de wereld wat te bieden heeft. In die samenwerkingen is het belangrijk dat we het democratische niveau van deze organen blijven monitoren, zodat onze inwoners ook kunnen blijven volgen waarom er welke keuzes gemaakt worden.

WE WERKEN SAMEN MET DE TU EN DSM

De samenwerking met de TU Delft en DSM is in beweging. Door veranderingen bij deze organisaties en in de stad zelf is een sterke samenwerking extra belangrijk. We willen die samenwerking versterken, op het gebied van kennis en economie, maar ook op ruimte en sociale verbinding. Zo zorgen we samen voor een toekomstbestendig Delft.

WE WERKEN MEER DEMOCRATISCH SAMEN IN DE REGIO

De Metropoolregio Rotterdam-Den Haag is een van de belangrijkste samenwerkingen waar Delft aan meedoet. We weten met Delft hoe we onze positie goed kunnen benutten. Tegelijk vinden wij dat de democratische zeggenschap beter kan. De Amsterdamse vervoerregio laat bijvoorbeeld zien dat raadsleden en wethouders meer invloed en betrokkenheid hebben.

WE WERKEN ETHISCH SAMEN MET BEDRIJVEN

We werken ook samen met bedrijven. Daarbij zien we dat er in de maatschappij steeds meer behoefte is aan marktpartijen die op een eerlijke en verantwoorde manier omgaan met grote uitdagingen zoals klimaatverandering, mensenrechten en woningnood. We gaan het gesprek aan met partijen (zoals Shell, de busmaatschappij EBS en grote woninginvesteerders) die dat niet doen en vragen hen om maatschappelijke betrokkenheid te tonen.

RAAD & COLLEGE

In de afgelopen twee periodes hebben we onze werkwijze van raad en college verder verbeterd en meer ruimte gemaakt voor beeldvormende activiteiten met als doel de samenwerking onderling en met de inwoners in de stad verder te versterken. Dit willen we in de aankomende periode doorzetten en verder ontwikkelen.

WE ZIJN OPEN EN BETROUWBAAR

We blijven werken aan een open en betrouwbare bestuurscultuur waarin ruimte is voor verschillende meningen. Hierdoor laten we als raad zien waar we mee bezig zijn en hoe we tot besluiten komen, transparant en begrijpelijk

WE LUISTEREN NAAR MINDERHEDEN

We luisteren naar alle stemmen in onze stad, ook de stemmen die in de minderheid zijn. Hierdoor benutten we de ervaring, kennis en kunde van de stad.

WE ONDERZOEKEN NIEUWE VORMEN VAN SAMENWERKEN

We staan open voor vernieuwende vormen van samenwerking in de raad waarbij er ruimte is voor verschillende geluiden, denk hierbij aan een raadsbreed akkoord. Hiermee ontstaat er meer ruimte voor alle stemmen en een democratischer proces.

DIGITAAL & EERLIJK

Ook de gemeente moet meebewegen met de digitale ontwikkelingen. Daarbij gaat het om het gebruik van social media, het veilig houden van persoonlijke gegevens en de inzet van kunstmatige intelligentie (AI). We merken daarbij dat het juist op dit gebied niet altijd eenvoudig is om de goede afwegingen te maken om tot een eerlijke en toegankelijke digitale wereld te komen.

WE ZIJN EERLIJK & DIGITAAL

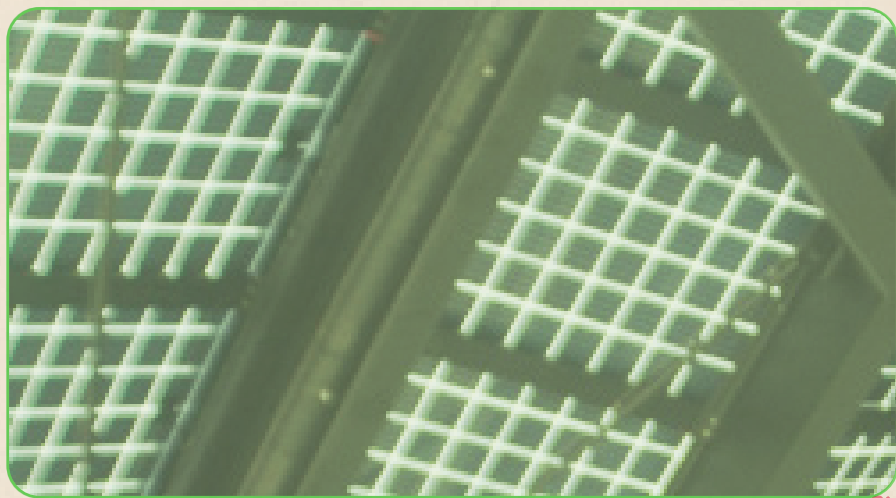
We zetten een ethische commissie op voor digitale zaken. Deze commissie houdt de gemeente scherp en bekijkt of het gebruik van software, data en kunstmatige intelligentie sociaal, inclusief en duurzaam is. Dit naar voorbeeld van de gemeente Eindhoven.

WE GEBRUIKEN EERLIJKE AI

Als we gebruik maken van software en AI, is de voorwaarde dat het met open source, uitlegbaar, reproduceerbaar en energiezuinig gebeurt. Waar mogelijk maken wij gebruik van Europese diensten. Dit is gebaseerd op een eerlijke manier van data verzamelen en met respect voor mensenrechten, zoals de gemeente Amsterdam dit heeft opgesteld.

WE GEVEN ONZE DIGITALE KENNIS DOOR

Wat we als gemeente leren maken we ook voor ondernemers en inwoners toegankelijk, zodat we samen werken aan een eerlijke en digitale toegankelijke wereld.

FINANCIËN

Delft is in de afgelopen periode van de overlevingsstand over gegaan naar een situatie waar de zaken financieel beter op orde zijn. We hebben daarnaast gewerkt aan het inzichtelijk maken welke investeringen we nodig hebben om onze stad leefbaar te houden nu het aantal woningen en werkplekken groeit.

Met het opstellen van een Strategische Investeringsagenda is de vraag voor de aankomende periode hoe we de keuzes afstemmen op de totale opbouw en samenhang van de stad. Hoe zorgen we dat er balans blijft tussen verder ontwikkelen en leefbaarheid, wonen en werken, vergroening en verdichting?

Rond de financiële bijdrage van het Rijk zijn nog veel vragen open over de richting die dit opgaat. Het ravijnjaar 2026 hebben we in Delft goed weten op te vangen, maar op de langere termijn zijn de minimale structurele middelen wel een uitdaging voor een groeiende stad. Daarnaast moeten we ook kiezen wat het ambtelijk apparaat aan kan en welke kosten we als stad kunnen dragen. Dit vraagt om het zoeken naar balans tussen de vele activiteiten.

WE KOPEN DUURZAAM EN LOKAAL IN

We blijven inzetten op het zoveel mogelijk lokaal, sociaal en duurzaam inkopen van producten en diensten voor de gemeente.

WE ZETTEN IN OP BREDE WELVAART

Deze raadsperiode is de Brede Welvaart Index (BWI) voor onze eigen gemeente gemaakt. Op basis van deze indexatie willen we aankomende periode onze doelen en inzet meten.

WE ONDERHOUDEN ONZE RELATIE MET HET RIJK

We vinden het belangrijk dat we onze lobby naar het Rijk goed onderhouden en mogelijk verbreden. Daarnaast is het van belang om actief te blijven in de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten). Verder moeten we in verband met het gemeentefonds blijven benadrukken dat we een centrumgemeente zijn hoewel we tussen Rotterdam en Den Haag in zitten.

WE DOEN DE GOEDE INVESTERINGEN

Bij het maken van keuzes staan onze sociale en duurzame waarden voorop. We kunnen niet in alles investeren, daarom maken we heldere keuzes voor de stad die we willen zijn. De Strategische Investeringsagenda voor 2026 geeft overzicht van investeringen tot 2040. We blijven dit instrument verbeteren, zodat de raad de juiste prioriteiten kan stellen.

COLOFON

PROGRAMMACOMMISSIE

Casper van Eijden (voorzitter)
Stijn Koppers (secretaris)
Rinske Wessels
Jeanique Romeijnders
Mick van der Steeg
Simon de Rijk
Timo Töns
Karin Schrederhof

EXTRA INHOUDELIJKE INPUT

Wergroep Wonen
(tijdelijke) Wergroep Klimaat
Tijdelijke werkgroep Zorgen voor elkaar
Tijdelijke werkgroep Leefbaarheid en veiligheid

EINDREDACTIE

Edith Vos

FOTO'S

Simon de Rijk
Tam Bruggeman

LAYOUT & TEKENINGEN

Jeanique Romeijnders

